

Zbirka medijskih objav

INŽENIRSKA ZBORNICA SLOVENIJE,
za obdobje 5. 12. 2019

Število objav: 18

Internet: 14

Tisk: 4

Spremljane teme:

Inženirska dejavnost, ...: 1

Inženirska zbornica ...: 1

Barbara Škraba Flis: 0

Gradbeni zakon: 4

Zakon o ... načrtovanju: 0

Zakon o ... arhitektih: 0

Gradbena parcela: 1

Evidenca stavbnih zemljišč: 6

Svetovni gradbeni forum 2019: 0

Gradbeništvo, graditev: 9

Internet	Naslov	Infrastrukturni izzivi in multiplikacijski učinki		
Zaporedna št. 1	Medij; Doseg	Radioprvi.rtvlo.si; 530.251, Slovenija		
	Rubrika, Datum	ostalo; 4. 12. 2019		
Stran v zbirki: 8	Avtor	Alenka Terlep		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Alenka Terlep pogovarjala z ekonomistom z Gospodarske zbornice Bojanom Ivancem ter predsednikom uprave Gradbene Družbe CGP Novo mesto Martinom Gosenico. "Gradbeništvo ima pozitivne učinke tudi na druge panoge, dobavitelje in podizvajalce, po mnenju ekonomistov naj bi tudi 20 % cenejši tuji izvajalec ne odtehtal vrste...			

Internet	Naslov	Finance o davčni negotovosti (5. 12.)		
Zaporedna št. 2	Medij; Doseg	Šta.si; 520.000, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Pregled tiska; 4. 12. 2019		
Stran v zbirki: 9	Avtor	STA		
	Teme	Gradbeni zakon		
Povzetek	...tolažilno razbremenitev dela in neznanke za prihodnja leta glede davkov in minimalnih plač, pa prispevkov za zdravstvo, dolgotrajno oskrbo, tudi glede gradbene zakonodaje, ki je za vlagatelje zelo pomembna."...			

Internet	Naslov	Projekti eProstor po načrtih, elektronsko poslovanje po letu 2021		
Zaporedna št. 3	Medij; Doseg	Šta.si; 520.000, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Slovensko gospodarstvo; 4. 12. 2019		
Stran v zbirki: 10	Avtor	STA		
	Teme	Gradbeni zakon , Evidenca stavbnih zemljišč		
Povzetek	...za 60 odstotkov ozemlja Slovenije, do konca prihodnjega leta naj bi postopke končali za celotno državo. To bo informacijska podlaga za novo evidenco, evidenco stavbnih zemljišč, ki bo vsebovala podatke o dejanski rabi teh zemljišč, ki jih bodo zagotovile občine. Kot je povedala Barbara Radovan z ministrstva za okolje in prostor,...			

Internet	Naslov	Za koliko vaša parcela odstopa od tiste na papirju?		
Zaporedna št. 4	Medij; Doseg	Delo.si; 463.050, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 4. 12. 2019		
Stran v zbirki: 12	Avtor	Polona Malovrh		
	Teme	Evidenca stavbnih zemljišč , Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Do konca 2021 mora Slovenija digitalizirati zemljiški in stavbni kataster, saj so najstarejše izmere še iz 1820. Ljubljana – »Država bo celoten sistem davka na nepremičnine, vsaj kar zadeva parcele, naslonila na sistem, ki v naravi ne velja povsem. V občini Bovec denimo paecele ne ustrezajo stanju v naravi za nekaj deset do...			

Internet	Naslov	eProstor dobiva približno končno podobo		
Zaporedna št. 5	Medij; Doseg	Finance.si; 159.871, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Novice; 4. 12. 2019		
Stran v zbirki: 17	Avtor	Miran Varga		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Blaž Mozetič, moderator novinarske konference, Tomaž Petek, generalni direktor GURS, in Barbara Radovan, generalna direktorica Direktorata za prostor, graditev in stanovanja na MOP Foto: Anže Virant Več iz teme: nepremičnine > digitalizacija > Geodetska uprava... > Ministrstvo za okolje in... > Aleš Prijon >...			

Internet	Naslov	2020: Delodajalci skromni v napovedih zaposlovanja		
Zaporedna št. 6	Medij; Doseg	Finance.si; 159.871, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Novice; 4. 12. 2019		
Stran v zbirki: 23	Avtor	Lana Dakič		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...mest. Največ zaposlovanja bo v prvi polovici prihodnjega leta v drugih raznovrstnih poslovnih dejavnostih, kamor se uvrščajo tudi kadrovske agencije, in v gradbeništvu , kjer so sicer precej skromnejše napovedi kot v drugi polovici letošnjega leta. Še naprej se upočasnjuje rast zaposlovanja v proizvodnji. Urad za makroekonomske...			

Internet	Naslov	2020: kakšni so obeti za vašo panogo		
Zaporedna št. 7	Medij; Doseg	Finance.si; 159.871, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Novice; 4. 12. 2019		
Stran v zbirki: 49	Avtor	Nataša Koražija		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Bonitetna agencija... dodaj Fitch dodaj Moody's Corporation dodaj Čas branja: 17 min SHRANI 0 04.12.2019 16:35 Napovedi rasti in razvojnih trendov v gradbeništvu , transportu in logistiki, avtomobilizmu, trgovini na drobno, elektroindustriji, kovinski industriji, IKT, farmaciji, turizmu, okolju in energetiki ter...			

Internet	Naslov	Banka Slovenije svari vlado: Znakov za hitrejšo gospodarsko rast ob koncu leta je malo		
Zaporedna št. 8	Medij; Doseg	Reporter.si; 159.370, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 4. 12. 2019		
Stran v zbirki: 54	Avtor	STA		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Upočasnitev gospodarske rasti v zadnjem letu je po navedbah Banke Slovenije v precejšnji meri posledica nižje rasti aktivnosti v zasebnih storitvah, prispevek gradbeništvu je bil v tretjem četrtletju negativen. "Znakov za hitrejšo gospodarsko rast ob koncu leta je malo," so navedli v najnovejši publikaciji o makroekonomskih...			

Tisk	Naslov	Za koliko parcela odstopa od tiste na papirju		
Zaporedna št. 9	Medij; Doseg	Delo; 153.990, Slovenija	Stran: 4	Površina: 280 cm ²
	Rubrika, Datum	Aktualno; 5. 12. 2019		
Stran v zbirki: 55	Avtor	Polona Malovrh		
	Teme	Evidenca stavbnih zemljišč		
Povzetek	...nepremičnin Do konca leta 2021 morata biti digitalizirana zemljiški in stavbni kataster - Izmere iz leta 1820 Ljubljana - »Država bo za celoten sistem davka na nepremičnine , vsaj kar zadeva parcele, uporabila sistem, ki v naravi ne velja povsem. V občini Bovec, denimo, parcele ne ustrezajo stanju v naravi za nekaj deset do...			

Tisk	Naslov	Vse manj potreb po delavcih		
Zaporedna št. 10	Medij; Doseg	Delo; 153.990, Slovenija	Stran: 8	Površina: 345 cm ²
	Rubrika, Datum	Gospodarstvo; 5. 12. 2019		
Stran v zbirki: 56	Avtor	Nejc Gole		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...predelovalnih dejavnostih, kjer primanjkuje največ delavcev, so novembra razpisali 15 odstotkov manj prostih delovnih mest kot novembra lani. Delodajalci v gradbeništvu pa 30 odstotkov manj. Nejc Gole Konec novembra je bilo registriranih 72.395 brezposelnih, kar je 21 oseb manj kot oktobra in 3704 osebe oziroma 4,9 odstotka...			

Internet	Naslov	Pogodba o projektiranju in		
Zaporedna št. 11	Medij; Doseg	Napovednik.com; 111.071, Slovenija		
	Rubrika, Datum	ostalo; 4. 12. 2019		
Stran v zbirki: 58	Avtor	Unknown		
	Teme	Inženirska zbornica Slovenije		
Povzetek	...podrobnejši vsebini dokumentacije in obrazcih, povezanih z graditvijo objektov NOVOSTI v zvezi z odgovornostjo, obveznostmi in pravicami projektanta in vodje projekta v skladu z gradbeno zakonodajo ter obveznosti pri pripravi projektne dokumentacije za objekte V skladu z dogovorom z Inženirsko zbornico Slovenije (IZS) bodo pooblaščen in nadzorni inženirji za udeležbo...			

Tisk	Naslov	Najbolj so se podražile hiše v Celju		
Zaporedna št. 12	Medij; Doseg	Dnevnik; 107.900, Slovenija		Stran: 26
	Rubrika, Datum	Ostalo; 5. 12. 2019		
Stran v zbirki: 60	Avtor	V. T.		
	Teme	Gradbena parcela		
Povzetek	HIŠE IN ZEMLJIŠČA Najbolj so se podražile hiše v Celju Cene stanovanj so se v povprečju že skoraj povsem približale rekordnim iz leta 2008, vrednosti hiš pa še vedno niso dosegle tistih, ki so jih imele pred enajstimi leti. V prvi polovici leta so se hiše najbolj podražile v knežjem mestu. V času			

Internet	Naslov	Bo drugo cev predora Karavanke gradilo podjetje Cengiz Insaat za manj kot 99 mio evrov?		
Zaporedna št. 13	Medij; Doseg	Had.si; 100.000, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 4. 12. 2019		
Stran v zbirki: 62	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...je svojo prvotno ceno znižalo iz 99,6 mio na 98,5 mio evrov (vir) in tako pred novimi "pritožbami" ostalih sodelujočih ostaja najboljši kandidat za graditev druge cevi predora Karavanke. Kakšni sta bili ostali dve ponudbi? Nesreča tovornjaka na ljubljanski obvoznici / Opel Corsa s ceste zrinila tovornjak ...			

Internet	Naslov	Spremembe Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju in spremembe Zakona o urejanju trga dela		
Zaporedna št. 14	Medij; Doseg	Racunovodja.com; 76.466, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 4. 12. 2019		
Stran v zbirki: 64	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...priznalo denarno nadomestilo. Podatki ministrstva namreč izkazujejo, da se v tistih dejavnosti, ki imajo izrazito sezonsko komponento (gostinstvo, turizem, gradbeništvo) pojavljajo primeri zaposlovanja za čas 9 mesecev, sledijo trije meseci na zavodu in ponovna zaposlitev, veliko krat pri istem delodajalcu. Spreminjata...			

Internet	Naslov	Za koliko vaša parcela odstopa od tiste na papirju?		
Zaporedna št. 15	Medij; Doseg	Times.si; 61.010, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 4. 12. 2019		
Stran v zbirki: 66	Avtor	Polona Malovrh		
	Teme	Evidenca stavbnih zemljišč		
Povzetek	...Do konca 2021 mora Slovenija digitalizirati zemljiški in stavbni kataster, saj so najstarejše izmere še iz 1820. Ljubljana – »Država bo celoten sistem davka na nepremičnine, vsaj kar zadeva parcele, naslonila na sistem, ki v naravi ne velja povsem. V občini Bovec denimo paecele ne ustrezajo stanju v naravi za nekaj deset do...			

Tisk	Naslov	Razstave		
Zaporedna št. 16	Medij; Doseg	Eko hiša&stil; , Slovenija	Stran: 8	Površina: 395 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 4. 12. 2019		
Stran v zbirki: 68	Avtor	Unknown		
	Teme	Inženirska dejavnost, inženirji		
Povzetek	...civilizacije in zapolni manjkajoče koščke mozaika njenih podob. Ideja zajema področja znanosti (matematiko, fiziko, astronomijo, medicino) in tehnologije (inženirstvo, ladjedelništvo, arhitekturo, telekomunikacijo, hidravliko, avtomate, merilne naprave). Njen namen je osvetliti realno zgodovinsko ozadje mitov in onkraj...			

Internet	Naslov	Projekti eProstor po načrtih, elektronsko poslovanje po letu 2021		
Zaporedna št. 17	Medij; Doseg	Iusinfo.si; , Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 4. 12. 2019		
Stran v zbirki: 70	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeni zakon , Evidenca stavbnih zemljišč		
Povzetek	...za 60 odstotkov ozemlja Slovenije, do konca prihodnjega leta naj bi postopke končali za celotno državo. To bo informacijska podlaga za novo evidenco, evidenco stavbnih zemljišč, ki bo vsebovala podatke o dejanski rabi teh zemljišč, ki jih bodo zagotovile občine. Kot je povedala Barbara Radovan z ministrstva za okolje in prostor,...			

Internet	Naslov	Projekti eProstor po načrtih, elektronsko poslovanje po letu 2021		
Zaporedna št. 18	Medij; Doseg	Findinfo.si; , Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 4. 12. 2019		
Stran v zbirki: 71	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeni zakon , Evidenca stavbnih zemljišč		
Povzetek	...za 60 odstotkov ozemlja Slovenije, do konca prihodnjega leta naj bi postopke končali za celotno državo. To bo informacijska podlaga za novo evidenco, evidenco stavbnih zemljišč, ki bo vsebovala podatke o dejanski rabi teh zemljišč, ki jih bodo zagotovile občine. Kot je povedala Barbara Radovan z ministrstva za okolje in prostor,...			

Infrastrukturni izzivi in multiplikacijski učinki

Pred nami je izgradnja treh velikih infrastrukturnih projektov: Drugi tir, tretja razvojno os in pa seveda Karavanke, kjer smo po dvoletni sagi vendarle prišli do izbranega izvajalca.

▶ Poslušaj (6:45)

Drugo cev predora Karavanke bo torej gradila turška družba Džengis, na uradno potrditev in ceno še čakamo, o tem zadnjo besedo reče še nadzorni svet Darsa. Kako pomembno je, kdo bo izvajalec velikih gradbenih projektov, se je Alenka Terlep pogovarjala z ekonomistom z Gospodarske zbornice Bojanom Ivancem ter predsednikom uprave Gradbene Družbe CGP Novo mesto Martinom Gosenico.

Gradbeništvo ima pozitivne učinke tudi na druge panoge, dobavitelje in podizvajalce, po mnenju ekonomistov naj bi tudi 20 %

cenejši tuji izvajalec ne odtehtal vrste multiplikativnih učinkov, ki bi nastali, če bi gradili domači izvajalci.

Pri nas se torej več kot desetletje oziroma od propada gradbeništva ni gradilo velikih infrastrukturnih objektov, zdaj je končno napočil nov čas, vendar se zdi, da poslov ne bodo dobili naši izvajalci, ne le da nimajo referenc in morajo zato nastopati skupaj v konzorciju s tujci, tudi cena je precej višja, zlasti, ko gre za azijske države, ki znajo ponuditi dampinško ceno, saj si želijo na evropski trg.

Gradbeništvo se znova postavlja na noge, v gospodarstvu pa se sprašujejo ali bo Slovenija znala izkoristiti priložnost velikih infrastrukturnih investicij za svoj razvoj.

Finance o davčni negotovosti (5. 12.)

Tanja Smrekar v komentarju Ste sprijaznjeni z negotovostjo? piše o (ne)smiselnosti subvencioniranja tujih naložb pri davčni nepredvidljivosti v državi. Po njenem mnenju smo si za manj zanimanja vlagateljev krivi sami, ker jim ne znamo povedati, kaj bo čez pet let in v katero smer se bomo razvijali.

"Še na začetku leta smo pričakovali nepremičninski davek, ki naj ne bi dodatno obremenil lastnikov stanovanj, manj pa bi obremenil podjetja (če verjamate). Pričakovali smo resnejšo razbremenitev plač, predvsem tistih za delovno silo, ki največ pripomore k dodani vrednosti. Domače podjetnike namreč izjemno skrbi odhod dobre delovne sile, saj pri nas niso dovolj dobro nagrajevani - razlika med bruto bruto plačo oziroma stroškom delodajalca za neko malo boljšo plačo in med tem, kar neto dobi zaposleni, je velikanska, zelo hitro 50-odstotna. Namesto tega pa smo dobili negotovost pri obdavčevanju nepremičnin, višje davke na kapital, tolažilno razbremenitev dela in neznanke za prihodnja leta glede davkov in minimalnih plač, pa prispevkov za zdravstvo, dolgotrajno oskrbo, tudi glede **gradbene zakonodaje**, ki je za vlagatelje zelo pomembna."

Projekti eProstor po načrtih, elektronsko poslovanje po letu 2021

Program projektov eProstor, katerega namen je vzpostaviti elektronsko poslovanje na področju upravljanja z nepremičninami in prostorskega načrtovanja, teče četrto leto in je že prinesel rezultate. Predvideno je, da bo elektronsko poslovanje, npr. pridobivanje gradbenih dovoljenj ali vpogled v prostorske akte, omogočeno po letu 2021.

Kot je danes v Ljubljani na novinarski konferenci v okviru tretje konference o programu, na kateri predstavljajo vmesne rezultate, povedal generalni direktor Geodetske uprave **RS** (Gurs) Tomaž Petek, so doslej uspešno prešli na nov državni koordinatni sistem, kar je bil predvsem velik logistični izziv. Pripravili so tudi informacijsko rešitev, ki bo omogočila elektronsko poslovanje v zemljiškem katastru in katastru stavb, in sicer bodo v oblaku povezali vse nepremičninske evidence.

"Želimo doseči, da bodo postopki evidentiranja tekli hitreje. To je možno z uporabo informacijske tehnologije, torej da bodo elaborati oddajani elektronsko in da bo geodetska uprava elektronsko tudi pripravljala odločitve in izdajala odločbe ter spreminjala evidence nepremičnin," je dejal Petek.

Gurs je tudi končal optično branje arhiva. "Zaključili smo s skeniranjem več kot devet milijonov dokumentov. Arhivski elaborati, ki so nastajali zadnjih 200 let pri vodenju operata zemljiškega katastra, so danes v rastrski obliki dostopni na naših strežnikih tako uporabnikom v geodetski upravi kot zasebnemu sektorju, ki izvaja geodetske storitve na terenu," je povedal Petek.

Uprava tudi izboljšuje položajno natančnost zemljiškega katastra. Doslej so popravili grafiko načrtov za 60 odstotkov ozemlja Slovenije, do konca prihodnjega leta naj bi postopke končali za celotno državo.

To bo informacijska podlaga za novo evidenco, **evidenco stavbnih zemljišč**, ki bo vsebovala podatke o dejanski rabi teh zemljišč, ki jih bodo zagotovile občine. Kot je povedala Barbara Radovan z ministrstva za okolje in prostor, želijo za vzpostavitev te evidence v naslednji finančni perspektivi zagotoviti evropska sredstva.

Program eProstor predvideva tudi informatiziranje postopka pridobivanja gradbenih dovoljenj oz. vseh postopkov po **gradbenem zakonu** ter tudi celotnih postopkov priprave tako državnih kot občinskih prostorskih aktov.

"Vsi, ki so vključeni v te procese, bodo morali po letu 2021 poslovati elektronsko," je napovedala.

Za program eProstor je namenjenih 22,4 milijona evrov, od tega 17,9 milijona evrov evropskih sredstev. Zajema pet projektov: vzpostavitev prostorskega informacijskega sistema, vzpostavitev skupne infrastrukture za prostorske informacije, informacijsko prenovo nepremičninskih evidenc, izboljšavo podatkov in podporo vodenju programa.

Po zaključku programa, torej po letu 2021, je predvidena vzpostavitev nove evidence, katastra nepremičnin, ki bo združil podatke zemljiškega katastra in katastra stavb ter tudi postopke za urejanje teh podatkov. Zakonska podlaga za novi kataster je v medresorskem usklajevanju, je povedal Petek.

Za koliko vaša parcela odstopa od tiste na papirju?

Do konca 2021 mora Slovenija digitalizirati zemljiški in stavbni kataster, saj so najstarejše izmere še iz leta 1820.

Objavljeno
04. december 2019 15.30

Posodobljeno
04. december 2019 16.02

Odpri galerijo

Marsikatero zemljišče bo treba izmeriti na novo, da bodo katastri ustrezali stanju v naravi. FOTO: Blaž Samec/Delo

[Polona Malovrh](#)

Ljubljana – »Država bo celoten sistem **davka na nepremičnine**, vsaj kar zadeva parcele, naslonila na sistem, ki v naravi ne velja povsem. V občini Bovec, denimo, parcele ne ustrezajo stanju v naravi za nekaj deset do nekaj sto metrov. Zaračunali so pozidano zemljišče, ki je v praksi občinska cesta, a občini, predvidevam da iz finančnih razlogov, ni do ureditve razmer,« na primer (ne)učinkovitost urejanja prostora opozarja geograf dr. Blaž Komac.

A opisani primer je očitno na tisti polovici slovenskega ozemlja, kjer bodo morali na Geodetski upravi RS (Gurs) v sklopu petletnega projekta eProstor do konca leta 2021 nastajajoče zbirke prostorskih oziroma zemljiških podatkov še izpopolniti. Dospel jim je uspelo položajno natančnost katastrskih načrtov popraviti v 60 odstotkih. To je pogoj za zajem podatkov v

novo **evidenco stavbnih zemljišč**, v katero so doslej zajeli polovico podatkov o dejanski rabi teh zemljišč. Poskenirali so več kot devet milijonov arhivskih elaboratov, ki so v sklopu operata zemljiškega katastra oziroma dokumentiranega opisa zemljišč glede na izmero, kakovost, kulturo in lastništvo, nastajali dvesto let. S tem so rešili 23 milijonov arhivskih dokumentov.

Tomaž Petek, generalni direktor Geodetske uprave Republike Slovenije FOTO: Blaž Samec/Delo

Včeraj sta generalni direktor Gursa **Tomaž Petek** in generalna direktorica direktorata za prostor, **graditev** in stanovanja na okoljskem ministrstvu **Barbara Radovan** javnosti predstavila vmesne rezultate projekta eProstor, ki bo predvidoma v letu dni omogočil elektronsko poslovanje na področju upravljanja nepremičnin in prostorskega načrtovanja oziroma večjo preglednost prostora, gradnje objektov in upravljanja nepremičnin. Slovenijo in Evropski sklad za regionalni razvoj bo to stalo 22,4 milijona evrov. Z digitalnim arhivom, lokacijsko izboljšanimi podatki in e-poslovanjem bo do podatkov o nepremičninah mogoče dostopati lažje. Cilj je omogočiti 24-urni dostop do digitaliziranih občinskih ali državnih prostorskih aktov. Ali kot pravi Tomaž Petek: »V načrtu je, da do konca 2021 prenašanje papirjev od enega do drugega organa odpade.«

Do konca 2021 mora Slovenija prenoviti nepremičninske evidence. Popravljeni so katastri za 60 odstotkov ozemlja. V nove evidence zajeta polovica podatkov o stavbnih zemljiščih.

Meter levo ali desno

O bovškem primeru Petek pravi: »Na nekaterih območjih se grafični deli

zemljiškokatastrskih načrtov res ne ujemajo s sliko aeroposnetka. Lastniki se hudejejo, da njihova stavba leži na drugi parceli ali da hruška raste čez sosedovo mejo. Veljavne so seveda izvorne meritve. Mogoče je, da so bile te narejene leta 1820 oziroma 1825, ko je zemljiški kataster šele nastajal in je to edini podatek, ki ga ima Gurs. Zato mora geodet, če izmerjeni podatek ne ustreza dejanskemu stanju, območje znova izmeriti.« V vsakem primeru katastri evidentirajo soglasje lastnikov nepremičnin, opozarja Petek, medtem ko nesoglasja rešujejo le sodišča. »Za vrednotenje lahko uporabimo le evidence, ki jih imamo. Te so uradne in najboljše ta hip. Verjamem, da so marsikje problematične situacije: v takih primerih bi bilo idealno naročiti novo izmero za območje celotne Slovenije. Koordinatni kataster je trenutno izmerjen le na tretjini ozemlja; še vedno je velik del katastra iz časa Avstro-Ogrske, ko so državo premerili za obdavčenje in so se zadovoljili tudi z manjšo položajno natančnostjo. Meter levo ali desno ni bil problem. Če to danes prenesemo v računalnik, nastajajo zelo neustrezne interpretacije.« Kljub temu se večina Slovencev zaradi stroška za geodeta ne odloči.

Neažurne občine

Nekaj tisoč kilometrov cest v občinski in državni lasti ni lastniško urejenih v zemljiški knjigi. V Jugoslaviji, pravi Petek, je bilo pomembno, da se je cesta zgradila, vpisali pa je v zemljiški kataster niso, ker je bilo to povezano z odkupom. S cestami, ki so bile evidentirane, danes ni težav. V občinah pa so še gozdne in obvozne ceste ali ceste nižjih kategorij, ki v primeru odkupa pomenijo velik finančni zalogaj. Občine in država morajo po zakonu evidentirati vsaj dejansko stanje na delih parcel, ki so v naravi javne poti ali ceste. Kakšnih trideset občin je to že storilo. »Ko bodo še vse druge, bomo dobili kataster, ki bo kazal dejansko rabo v naravi,« napoveduje Petek.

eProstor dobiva približno končno podobo

Čas branja: 3 min

0

04.12.2019 20:40

Slovenija digitalizira urejanje prostora in zbirke s podatki o nepremičninah

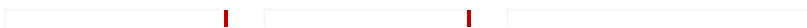

MIRAN VARGA

Blaž Mozetič, moderator novinarske konference, Tomaž Petek, generalni direktor GURS, in Barbara Radovan, generalna direktorica Direktorata za prostor, [graditev](#) in stanovanja na MOP
Foto: Anže Virant

Več iz teme:

nepremičnine > |

digitalizacija > |

Geodetska uprava... > |

Ministrstvo za okolje in... > |

Aleš Prijon > |

Barbara Radovan > |

Evropska unija > |

Tomaž Petek > |

Celotna informacijska prenova nepremičninskih evidenc oziroma katastra nepremičnin, s katero bo hkrati vzpostavljena enotna osnovna državna prostorska infrastruktura, bo v okviru projekta eProstor izvedena do konca leta 2021, smo slišali na današnji konferenci *Program projektov eProstor*, na kateri so predstavniki **Geodetske uprave Republike Slovenije** (GURS) in ministrstva za okolje in prostor (**MOP**) predstavili dosedanje dosežke in prihodnje cilje projektov eProstor.

En prostor za vse

Kot sodobno digitalno stičišče zbirk prostorskih podatkov različnih deležnikov naj bi eProstor olajšal življenje vsem, ki tovrstne podatke uporabljajo: državnim organom, upravljavcem zbirk prostorskih podatkov, investitorjem, strokovnjakom, ki delujejo na področju prostorskih podatkov, in vsem državljanom, ki načrtujejo, gradijo ali upravljajo z nepremičninami.

Foto: Anže Virant

»Pri ustvarjanju 'enega prostora za vse' je deležnike vodil isti cilj: zagotoviti večjo preglednost in učinkovitost pri urejanju prostora, **graditve** objektov in upravljanju nepremičnin,« je povedal **Aleš Prijon**, državni sekretar za področje prostora na MOP.

Ideja v ozadju eProstora in vzpostavitev sistema povezanih zbirk tovrstnih podatkov je, da vsak deležnik oziroma lastnik spletne storitve v okviru programa projektov ureja svojo lastno izvirno zbirko prostorskih podatkov, jo vodi in vzdržuje ter po potrebi izdela svoje lastne storitve oziroma podatke, ki so nato združeni prek skupne državne informacijske infrastrukture in končnemu uporabniku prikazane kot neločene zbirke prostorskih podatkov.

Konec tekanja od vrat do vrat

eProstor obeta znatno zmanjšanje administrativnih ovir, povezanih z gradbenimi dovoljenji, katastrom nepremičnin in hišnimi številkami. Država namreč v okviru omenjenega projekta uvaja nov prostorski informacijski sistem in katastre nepremičnin ter enotno vstopno točko do elektronskih storitev.

S storitvijo ePlan bodo uporabnikom olajšani postopki prostorskega načrtovanja, z eGraditvijo postopki pri gradnji objektov, s prikazom stanja prostora pa bodo različne javnosti dostopale do celovite zbirke podatkov o prostoru. Na spletu bodo dostopne tudi hitre informacije o dopustnih posegih na posameznem zemljišču. Celotna informacijska rešitev bo delovala v državnem računalniškem oblaku.

Z digitalnim arhivom, lokacijsko izboljšanimi podatki ter elektronskim poslovanjem bo vnos sprememb podatkov o nepremičninah (parcelah, stavbah, prostorskih enotah in državni meji) preprostejši, natančnejši in hitrejši.

»Z eProstorom bo uveden elektronski način poslovanja pri pripravi, sprejemanju, uveljavljanju ter uporabi državnih, regionalnih in občinskih prostorskih aktov ter pri procesih **graditve** in izgradnje sistema za vodenje podatkov o stavbnih zemljiščih,« je

povedala **Barbara Radovan**, generalna direktorica Direktorata za prostor, **graditev** in stanovanja na MOP.

Dvesto let arhivskih dokumentov postaja digitalnih

V GURS so se lotili temeljite digitalizacije arhiva. V digitalno obliko so pretvorili vse od leta 1882 dalje nastale elaborate katastrskih meritev. Celotni digitalni arhiv obsega več kot 23 milijonov dokumentov zemljiškega katastra, katastra stavb in državnih prostorskih aktov.

Digitalizacija je doletela tudi zemljiški kataster. Več kot 60 odstotkov območja Slovenije je na voljo v »popravljeni« grafični obliki, glede na ortofoto posnetke, kar omogoča enostavnejše izvajanje analiz v primeru nepremičninskih poslov ali preverjanja stanja. Digitalizacija zemljiškega katastra naj bi bila v celoti dokončana prihodnje leto.

Nezanemarljiv je tudi prispevek programa projektov eProstor k brezogljični družbi in zelenemu poslovanju. Leta 2013 je državna statistika zabeležila le okoli 1.300 vpogledov v digitalne arhive (prihranek sedmih kilogramov papirja), letos pa v GURS pričakujejo okoli 1,75 milijona vpogledov, kar predstavlja kar dobrih 4,5 tone manj porabljenega papirja.

Nov koordinatni sistem po vzoru Evrope

GURS je v okviru projekta eProstor letos dokončal tudi obsežen in strokovno zahteven prehod v nov koordinatni sistem tudi za zemljiške katastre, katastre stavb in druge nepremičninske evidence. S tem je Slovenijo v celoti vključil v Evropski prostorski referenčni sistem, ki je namenjen zagotavljanju povezljivosti in neovirane uporabe podatkov o prostoru na območju celotne EU. Poenotenje vodenja in prikazovanja prostorskih podatkov je sicer predpisala **Evropska unija** z direktivo INSPIRE. GURS je vzpostavil nov državni koordinatni sistem po vzoru evropskega.

»V Sloveniji razpolagamo z veliko količino digitalnih prostorskih podatkov, za njihovo pravilno prikazovanje, uporabo in medsebojno povezljivost znotraj Slovenije in širše pa smo potrebovali sodoben koordinatni sistem, povezljiv z evropskim in svetovnim

---

koordinatnim sistemom. Le s standardiziranimi meritvami, popisom in vnosom podatkov lahko namreč zagotovimo točnost in enotnost podatkov,« je povedal **Tomaž Petek**, generalni direktor GURS.

CENE NEPREMIČNIN

NAJBOGATEJŠI SLOVENC

AVTOMOBILSKA INDUSTRIJA

POGLED V LETO 2020

2020: Delodajalci skromni v napovedih zaposlovanja

Čas branja: 4 min

0

04.12.2019 16:33

Večina vprašanih podjetij je, drugače kot lani, odgovarjala previdno, le redki so bili konkretni s številkami.

LANA DAKIĆ

Follow @lanadacic

672 followers

Foto: Shutterstock

Več iz teme:

[Pogled v leto 2020 >](#)[zaposlovanje >](#)[ZMAR >](#)[Evropska komisija >](#)[Zavod Republike... >](#)[KRKG >](#)[Matej Černelč >](#)[Lek >](#)[BSH >](#)

Delodajalci so v najnovejši anketi zavoda za zaposlovanje za prvo polovico prihodnjega leta napovedali 31.600 zaposlitev, odprlo pa naj bi se 13.500 novih delovnih mest. Največ zaposlovanja bo v prvi polovici prihodnjega leta v drugih raznovrstnih poslovnih dejavnostih, kamor se uvrščajo tudi kadrovske agencije, in v **gradbeništvu**, kjer so sicer precej skromnejše napovedi kot v drugi polovici letošnjega leta. Še naprej se upočasnjuje rast zaposlovanja v proizvodnji.

Urad za makroekonomske analize in razvoj (Umar) pa je v jesenski napovedi ocenil, da se bo anketna brezposelnost v prihodnjih letih še zmanjševala: z letošnjih 4,8 odstotka naj bi se v letu 2020 znižala na štiri odstotke, leto pozneje pa naj bi bila 3,8-odstotna. Se bo pa upočasnila rast zaposlenosti – z letošnjih predvidoma 2,5 odstotka na 1,4 odstotka v prihodnjem letu in na 0,8 odstotka v letu 2021. Napovedi **evropske komisije** so še nekoliko nižje, in sicer predvidevajo rast zaposlenosti za 2,3 odstotka letos in za 2,1 odstotka v prihodnjem letu.

Komu se ni treba bati za službo

Kje bodo največ zaposlovali v prvi polovici leta 2020

(rast števila zaposlenih v %)

Vir: ZRSZ - napovednik zaposlovanja

infogram

V letu 2020 lahko na trgu dela v Sloveniji pričakujemo velik primanjkljaj delovne sile predvsem zaradi strukturnih neskladij in demografskih sprememb, delodajalci pa jih bodo reševali predvsem s tujimi delavci, napovedujejo na zavodu za zaposlovanje. Med najbolj iskanimi poklici bodo tudi v prihodnjem letu vozniki težkih tovornjakov, varilci, prodajalci, zidarji, proizvodni delavci, kuharji, vojaki, natarkarji in elektroinštalaterji. Anketni podatki zavoda kažejo na še vedno precejšnja strukturna neskladja na trgu dela, medtem ko se delež delodajalcev, ki se srečujejo s pomanjkanjem

ustreznih kadrov, večja; v zadnjega pol leta v povprečju 47,7 odstotka. Največ težav imajo velika podjetja z več kot 250 zaposlenimi.

Krka eden glavnih zaposlovalcev v letu 2020

In kdo bo zaposloval v prihodnjem letu? Krka išče predvsem naravoslovno usmerjene strokovnjake, pa tudi proizvodne delavce. Konkretnega števila novih zaposlitev niso razkrili, je pa na nedavnem kariernem sejmu vodja kadrovske službe **Matej Černelč** dejal, da v povprečju zaposlijo od 300 do 400 novih sodelavcev na leto in v teh okvirih se bodo gibali tudi letos in prihodnje leto.

Lek je septembra ustavil gradnjo nove proizvodne hale na Prevaljah, v dveh letih pa bo tam končal proizvodnjo antibiotikov in jo preselil v Avstrijo. Zaposlene naj bi prekvalificirali in jim ponudili nove priložnosti. Koliko bo zaposlovanja v prihodnjem letu, zaradi borznih pravil niso razkrili. Dodali pa so: »Za proizvodni del iščemo predvsem strokovnjake za farmacevtsko tehnologijo, izkušene tehnologe in eksperte v kakovosti,« pravijo.

Obetavne napovedi v Goodyearu in BSH

V kranjskem **Goodyearu Dunlop Savi Tires** načrtujejo, da bodo zaradi razširitvene naložbe v prihodnjem letu na novih delovnih mestih zaposlili približno 60 oseb. »Iskali bomo predvsem proizvodne operaterje ter strokovne sodelavce s srednjo in visoko izobrazbo, kot so strugarji, orodjarji, rezkarji, tehniki mehatronike, vzdrževalci ter inženirji strojništva, elektrotehniko, kemije in logistike,« so napovedali.

V **BSH Hišnih aparatih** iz Nazarij bodo v letu 2020 v proizvodnji zaradi povečanega obsega dela dodatno potrebovali približno 50 ljudi, ki jih bodo najeli prek kadrovske agencije. V strokovnih službah pa bodo iskali še pet do deset sodelavcev tehničnih smeri.

V **Impolu** načrtujejo približno 25 zaposlitev, predvsem metalurških tehnikov, upravljavcev CNC-strojev, obdelovalcev kovin in programerjev. Zaposlovali bodo tudi v **Hidrii**, a kot pravijo, »z manjšo dinamiko«, pa tudi **Steklarni Hrastnik**, medtem ko se bodo naročilom prilagajali v **Danfossu**, **LTH Castigsu**, skupini **SIJ**.

Kar nekaj podjetij bo predvidoma ohranilo trenutno število zaposlenih, denimo pri **Akrapoviču**, v **Talumu**, Etiju, **Filcu**, **Siemensu**, **Zlatarni Celje**.

V energetiki se nove zaposlitve obetajo v **HSE**, **Petrolu** in **OMV**, medtem ko bodo v elektropodjetjih večinoma nadomeščali odhode oziroma upokojitve. V državnem **2TDK** v prihodnjem letu načrtujejo osem zaposlitev, predvsem izkušene strokovnjake na gradbenem, pravnem in ekonomskem področju.

Ponekod se odpuščanju ne bodo mogli izogniti

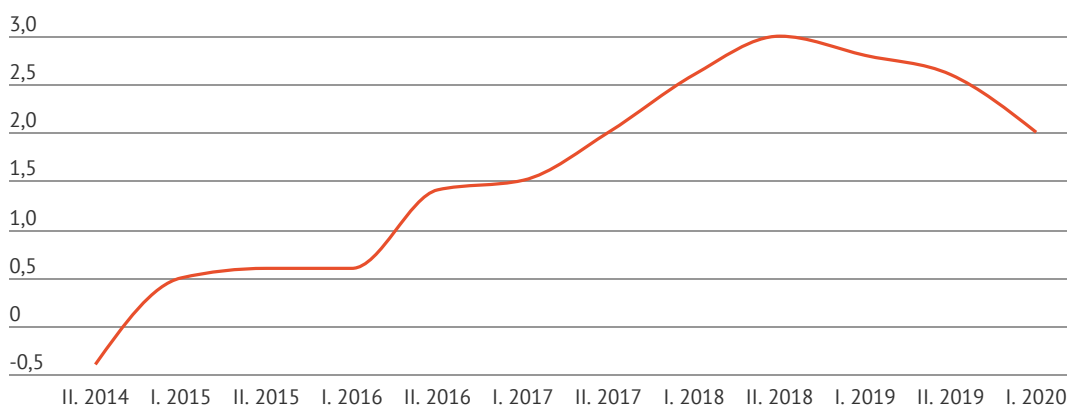
V **Elradu** International pravijo, da bodo kvečjemu zaposlovali tehnični in strokovni kader. Na vprašanje o morebitnih odpuščanjih pa odgovarjajo: »V tem trenutku težko rečemo, obstaja

verjetnost, da se zmanjšanju števila zaposlenih ne bomo mogli izogniti.«

So pa že začeli odpuščati v **Boxmark** Leatherju, saj zaradi avtomatizacije proizvodnje in gospodarskega ohlajanja zapirajo proizvodnjo v Murski Soboti, kjer je bilo zaposlenih 184 ljudi. Nekaj jih bodo prezaposlili v Kidričevo, drugi bodo ostali brez dela.

Približno 80 delovnih mest bodo v tujino, in sicer v BiH, zaradi nižjega stroška dela preselili v **Iskri**, predvidoma do začetka prihodnjega leta, nato pa bodo to številko postopoma dvigovali. Gre za lažja ročna dela. V Sloveniji bodo zaposlovali predvsem proizvodne delavce z dodatnim tehničnim znanjem in na delovnih mestih z visoko dodano vrednostjo. Iščejo tudi prodajnike, sistemske elektro inženirje, serviserje in več IT-strokovnjakov.

Napovedi gibanja zaposlenosti (v %)

Vir: ZRSZ - napovednik zaposlovanja

Nekaj zaposlovanja bo pri živilcih in trgovcih

V **Perutnini Ptuj** so napovedali zaposlovanje v proizvodnji, logistiki, transportu, informatiki in prodaji. **Atlantic Grupa** bo iskala strokovnjake z digitalnimi in analitičnimi znanji, prav tako tudi tehnični kader in proizvodne delavce. **Ljubljanske mlekarne** pa bodo ohranile enako število zaposlenih kot letos.

Med trgovci bodo krepili vrste zaradi širitve mreže trgovin (**Spar**) in rasti podjetja (**Hofer** in **Lidl**), sicer pa odvisno od sprotnih potreb (**Mercator** in **Merkur**). Tudi v prihodnje bodo zaželeni predvsem prodajalci in delavci v logistiki.

Koga iščejo IKT-podjetja

V **Iskratelu** so za leto 2020 napovedali predvidoma 33 novih zaposlitev, predvsem strokovnjakov s področja digitalnih komunikacij, dostopovne tehnologije, virtualizacije, transporta, energetike in javne varnosti. Število zaposlenih bodo povečali v **Dewesoftu** in **Telemachu**, **Microsoft** vseskozi išče specialiste za pomoč strankam pri digitalni preobrazbi, medtem ko bodo v **Telekomu Slovenije** in **A1** iskali predvsem strokovnjake s področja IKT in prodajno osebje.

Skromne napovedi v bankah

V zadnjih mesecih se je zgodilo nekaj lastniških premikov v bančništvu in zavarovalništvu: **Abanka** se bo predvidoma v prvem četrtletju 2020 vključila v skupino **NKBM**, že v začetku leta pa se bo zavarovalnica **Adriatic Slovenica** združila z zavarovalnico **Generali**. V **NKBM** zaposlujejo po potrebi, medtem ko v Abanki iščejo kadre na področju komerciale, upravljanja tveganj in informatike.

V naši največji banki **NLB** bodo še naprej zmanjševali število zaposlenih, predvsem z upokojitvami, so pa vedno pri njih odprta vrata za IT-kader, svetovalce v poslovalnicah in kontaktnem centru ter tudi za analitike. V **SKB** bodo prav tako krepili vrste s komercialisti, profili s področja IT in projektnega vodenja, medtem ko v **DUTB** ne predvidevajo »pomembnejšega zaposlovanja dodatnih kadrov«. V največji zavarovalnici **Triglav** iščejo predvsem ljudi na področju prodaje in razvoja tehnologij, aktuarstva in upravljanja tveganj.

Več iz teme:

[Pogled v leto 2020 >](#)

[zaposlovanje >](#)

[ZMAR >](#)

[Evropska komisija >](#)

[Zavod Republike... >](#)

[KRKG >](#)

[Matej Černelč >](#)

[Lek >](#)

[BSH >](#)

0

2020: kakšni so obeti za vašo panogo

Čas branja: 17 min

0

04.12.2019 16:35

Napovedi rasti in razvojnih trendov v **gradbeništvu**, transportu in logistiki, avtomobilizmu, trgovini na drobno, elektroindustriji, kovinski industriji, IKT, farmaciji, turizmu, okolju in energetiki ter kmetijstvu.

NATAŠA KORAŽIJA , ANDREJA LONČAR , BORUT HOČEVAR , VANJA TEKAVEC , PETRA ŠUBIC

Več iz teme:

[panoge >](#)

[napovedi >](#)

[Bonitetna agencija Fitch >](#)

[Fitch >](#)

[Moody's Corporation >](#)

[Mercedes-Benz >](#)

[BMW >](#)

[General Motors >](#)

[Google >](#)

Foto: Shutterstock

V slovenskih podjetjih pozorno spremljajo razmere na tujih trgih.

AVTOMOBILSKA INDUSTRIJA: najslabše jo bo odnesla zahodna Evropa

- 2,8 milijona električnih vozil se bo prihodnje leto prodalo po svetu

Prodaja avtomobilov se je po desetletju razcveta lani in letos zastala. **Bonitetna agencija Fitch** Ratings za letos avtomobilski industriji napoveduje štiriodstotni upad, na okrog 77,5 milijona vozil. Kaj pa prihodnje leto? Pri **Fitchu** omenjajo stagnacijo, britanski Economist enoodstotno rast, še ena bonitetna agencija, **Moody's**, pa 0,9-odstotni upad. Bolj bo po oceni Moody's trpela prodaja v zahodni Evropi, kjer naj bi bila manjša za tri odstotke. V letu 2020 bodo izzivi panoge v upadu povpraševanja po dizelskih vozilih, trgovinski vojni med ZDA in Kitajsko, tudi negotovostih okrog britanskega izstopa iz EU in seveda ameriška grožnja z uvedbo carin na evropske avtomobile.

Digitalizacija medtem spreminja razvojne in proizvodne procese. Proizvajalci bodo zaradi dragega razvoja električnih vozil, katerih prodaja napreduje le počasi, krčili stroške v drugih oddelkih. Več velikih je že napovedalo obsežnejša odpuščanja v prihodnjih letih.

Počasneje se premika preboj električnih vozil. Elektrifikacijo naj bi v EU spodbudili strožji okoljski standardi za avtomobile,

ki bodo začeli veljati z januarjem in septembrom prihodnje leto. Po poročanju Economista bo tempo na trgu zelene mobilnosti sicer narekovala Kitajska, največji avtomobilski trg, kjer so lani električna vozila in hibridi pomenili štiri odstotke vseh prodanih vozil, a so napovedovali, da bo delež že prihodnje leto 12-odstoten. Prodaja je sicer letos po poletnem zmanjšanju subvencij precej upadla, zato se cilj zdi še težje dosegljiv. Globalna prodaja električnih vozil bo v letu 2020 po oceni Economista dosegla 2,8 milijona, kar pa je še vedno le tri odstotke vseh.

V segmentu samovozečih vozil avtovelikanom, kot so **Mercedes**, **BMW** in **GM**, nasproti stojijo Tesla ter tehnološki velikani **Google**, **Apple**, tudi **Uber**. Podjetja razvijajo tehnologijo, nekateri (na primer Tesla in General Motors) vozila tudi že testirajo, pričakovati je, da se jim bo v letu 2020 pridružil še kakšen konkurent. Na drugi strani je odprtih še veliko varnostnih in regulatornih vprašanj, ki dajejo občutek, da v prihodnjem letu še ne gre pričakovati resnega preboja.

LOGISTIKA IN TRANSPORT: rast na nižjih obratih

- 2 odstotka bo leta 2020 zrasla panoga logistike in transporta, menijo pri GZS

V logistiki in transportu so v zadnjih mesecih začutili ohlajanje rasti. Tisti logisti, ki so navezani na avtoindustrijo, so še nekoliko bolj v skrbeh kot preostali. Kakšna so pričakovanja v velikih logistično-transportnih sistemih? Na **Darsu** je fizični promet na avtocestah zadnja leta rasel približno pet odstotkov na leto, letos pa se je rast zmanjšala za polovico. Prodaja kratkoročnih vinjet bo do konca leta približno dve odstotni točki manjša kot lani, pri letnih vinjetah pa bodo imeli štiriodstotno rast prodaje. Odločilno bo, kakšna bo prodaja vinjet z letnico 2020, ki so jo zagnali že 1. decembra. Letos bo na Darsu prvič po nekaj letih rasti upadel zaslužek od cestninjenja tovornih vozil, pobrali bodo približno 6,5 milijona evrov manj. Glavni vzrok za to je večje število bolj čistih vozil. V emisijskem razredu euro 6 popust pri cestninah za tovorna vozila namreč dosega kar 40 odstotkov, zato prilivi iz cestninjenja tovrnega prometa ne naraščajo skladno s fizično rastjo prometa.

Pri železniških prevozih tovora je v celotni regiji čutiti upočasnitev. »Na Češkem, Slovaškem, v Avstriji, na Hrvaškem,

v Srbiji in Nemčiji je upad naročil približno desetodstoten,« pravi **Dušan Mes**, šef **Slovenskih železnic**. Drugo leto se bodo razmere v tovornem prometu v srednji Evropi poslabšale. V **Luki Koper** bodo letos predvidoma pretovorili manj avtomobilov kot lani (ob devetmesečju je bil upad 12-odstoten), upad pa so namerili tudi pri zabožnikih. V prvih devetih mesecih je sicer pod črto obseg pretovora na enaki ravni kot lani, za mesec september pa so na statističnem uradu objavili, da je bil upad sedemodstoten.

Za leto 2020 so sicer v logistiki in transportu pričakovali zmanjšanje obsega. »Podatki za september so bili res slabi, vendar iz tega ne bi delal zgodbe, bomo videli konec leta, ko bodo objavljeni tudi podatki za oktober. Sicer so imeli v logistiki in transportu zadnja tri ali štiri leta dvoštevilo rasti prodaje, prihodnje leto pa bo rast največ dwoodstotna,« pravi **Bojan Ivanc**, glavni ekonomist pri **GZS**.

GRADBENIŠTVO: čakajoč na velike infrastrukturne posle

- 2,5 milijarde evrov na leto je vreden celoten trg gradbenih naložb

V **gradbeništvu** bo prihodnje leto manj denarja za prenovo cest in železnic kot letos. Letos smo za vzdrževanje in naložbe v ceste namenili 290 milijonov evrov, prihodnje leto pa je v proračunu pripravljenih 212 milijonov, leta 2021 pa 216 milijonov evrov, kar je precejšen upad. Za naložbe v železniško infrastrukturo bo prihodnje leto 227 milijonov evrov, to je približno na enaki ravni kot letos. Za leto 2021 bo za naložbe v železnice zgolj 170 milijonov evrov. Zato bo odločilno, koliko dodatnega denarja bodo na Direkciji za infrastrukturo pridobili iz evropskih sredstev, sicer bodo projekti stali. Glavna težava je gorenjska proga, za katero zdaj ni predvidenega proračunskega denarja. Edini projekt na gorenjski progi, za katerega je denar zagotovljen, je približno 70 milijonov evrov za prenovo predora Karavanke. Prenova se bo predvidoma začela oktobra 2020, takrat je predvidena zapora proge za pol leta (skupaj z Avstriji). Razpis za predor Karavanke naj bi bil objavljen še pred koncem tega leta.

»Rast v **gradbeništvu** se pospešeno ustavlja. Za letos je ob polletju kazalo, da bo rast 14,3-odstotna, po devetih mesecih je ta samo še 6,3-odstotna,« pravi **Jože Renar** iz GZS. Tudi pri stanovanjski gradnji se trg ohlaja, čeprav **Stanovanjski sklad RS** napoveduje rednejše naložbe. Kljub ohlajanju bo predvidoma obseg gradbenih poslov prihodnje leto na podobni

ravni kot letos, pod pogojem, da se zaženejo večji projekti: drugi tir, predor Karavanke in tretja razvojna os. Če velikih projektov ne bo, bodo gradbeniki prihodnje leto imeli manj posla. Za gradbeni trg naj bi bila sicer zelo pomembna velika količina malih projektov, kot smo jih imeli letos pri prenovi in gradnji cest, prihodnje leto pa jih bo manj. Celoten trg gradbenih naložb je praviloma vreden približno 2,5 milijarde evrov na leto, od tega bo letos približno 50 odstotkov infrastrukturnih projektov in približno polovica projektov visoke gradnje.

ELEKTROINDUSTRIJA: rastejo na krilih izvoza, želeli bi si več projektov doma

»Izziv, s katerim vstopa panoga v leto 2020, je tudi domače izboljšanje konkurenčnosti prek digitalizacije in tehnološkega razvoja,« pravi Marjan Rihar, direktor zbornice elektronske in elektroindustrije pri GZS.

Medtem ko iz različnih delov gospodarstva prihajajo novice o postopnem umirjanju rasti tujega povpraševanja, so v elektronski in elektroindustriji še optimistični. Prihodki panoge bodo letos zrasli povprečno od pet do šest odstotkov, napoveduje **Marjan Rihar**, direktor panožne zbornice elektronske in elektroindustrije pri GZS. »Nekaj največjih podjetij v panogi bo letos doseglo rekordno rast prodaje in tudi v napovedih za prihodnje leto so direktorji večjih in uspešnih podjetij za zdaj optimistični. Verodostojnejša ocena za letos pa bo na voljo v mesecu dni,« pravi. Podobna kot letos je tudi ocena za povprečje panoge v letu 2020, razen pri proizvodnji in storitvah, ki so vezane na strojogradnjo in avtomobilsko industrijo; pri teh bo rast prihodkov manjša, ocenjuje Rihar.

Podjetja slovenske elektroindustrije so eden pomembnejših delov slovenskega izvoznega gospodarstva. Več kot tisoč podjetij je konec leta 2018 skupaj zaposlovalo okrog 35.672 ljudi in ustvarilo dobrih 5,5 milijarde evrov prihodkov, od tega 4,37 milijarde evrov z izvozom. Podjetja so povečini dobavitelji komponent, elementov ali sklopov različnim industrijam, od avtomobilske, strojogradnje, **gradbeništva**, energetike in drugih, našteva Rihar. »Glavni izdelek veliko naših članov je električni motor, ki se vgrajuje v različne aplikacije, od

avtomobilov do gospodinjskih aparatov, ali v samostojne aparate, kot so kosilnice, sesalniki in drugo.«

Gonilo panoge tudi v prihodnje ostaja izvoz, saj drugih priložnosti zaradi odmikanja začetka velikih domačih infrastrukturnih projektov (drugi tir, tretja razvojna os ali izgradnja predora Karavanke) ni, pravi Rihar. Pomembno priložnost za domačo elektroindustrijo vidi tudi v vključevanju v višje dele dobaviteljskih verig ter v prilaganju izdelkov in procesov zahtevam trajnostnega razvoja. Izziv, s katerim vstopa panoga v leto 2020, je tudi domače izboljšanje konkurenčnosti prek digitalizacije in tehnološkega razvoja. Rihar pravi, da se podjetja tega lotevajo različno. Medtem ko v večjih podjetjih v proizvodnjo postopoma uvajajo robotizacijo in nadgrajujejo naprave in procese s komunikacijsko opremo za vzpostavitev industrijskega interneta stvari, v manjših podjetjih »previdno tipajo v smeri četrte industrijske revolucije prek izobraževanj in ogledov dobrih praks«, še pravi Rihar.

KOVINSKA INDUSTRIJA: upad povpraševanja in zamik naročil

- 2-odstotna bo rast tehničnih industrij v Evropi, napoveduje združenje Orgalime.

Razmere na mednarodnih trgih pozorno spremljajo tudi v slovenski kovinski industriji, ki zaposluje 64 tisoč ljudi in ustvari 9,5 milijarde evrov prihodkov od prodaje, od tega sedem milijard na tujih trgih. Časi so turbulentni, poudarja **Janja Petkovšek**, predsednica združenja kovinske industrije pri Gospodarski zbornici Slovenije (GZS).

»Slovenska kovinska industrija je globalni izvoznik. Na veliko ciljnih trgih že opažamo upadanje povpraševanja in naročil, tudi v Nemčiji, ki je naš primarni izvozni trg. V Evropi se veliko govori o krizi, zato postajajo naši kupci previdni. Investicije in razvojni projekti se odmikajo, nekateri kupci tudi že zamikajo naročila na odpoklic v prihodnost « pravi sogovornica.

Po oceni združenja bodo prihodki kovinske industrije letos rasli, precej bolj nevhvaležne pa so napovedi za prihodnje leto. Velik del te panoge je namreč vezan na avtomobilsko industrijo, ki že vse leto postopoma zavira, tudi napovedi niso preveč rožnate. »V letu 2020 bomo težko ohranili raven prihodkov iz leta 2019, ugotavljamo pa, da so naši člani danes kapitalsko in procesno boljše pripravljene na morebitno krizo, kot so bili leta 2008,« poudarja Petkovškova. Nekaj optimizma vnaša tudi dejstvo, da se čedalje več globalnih korporacij odloča za zapiranje svojih tovarn na Kitajskem in vrača nazaj domov.

»Pred desetletjem so vsi globalni igralci, ki so kaj veljali,

množično selili proizvodnjo na Kitajsko. Zdaj, ko se cena delovne sile na Kitajskem draži, se vračajo domov, kar bi bila lahko tudi priložnost za Slovenijo in slovenska podjetja.«

Po napovedih evropskega združenja Orgalime, ki zastopa 40 nacionalnih evropskih združenj iz kovinskopredelovalne, strojne, elektro- in elektronske industrije, bodo prihodki tako imenovanih tehničnih industrij prihodnje leto zrasli za dva odstotka. Za letos je Orgalime napovedal 3,5-odstotno rast.

OKOLJE IN ENERGIJA: leto baterij in številnih dokumentov

- Med večjimi energetske projekti leta 2020 bo postavitve daljnovega Cirkovce–Pince, ki bo Slovenijo povezal z Madžarsko.

Leta 2020 bodo v Sloveniji postavili baterijo, ki bo močnejša od trenutno najmočnejše v Evropi. Spomnimo, oktobra so na območju **SIJ Acronija** postavili zdajšnjo rekorderko, Teslin hranilnik električne energije. Nova velikanka bo po napovedih stala v **Talumu**. Velike baterije bodo postavili tudi v okviru projektov pametnih omrežij, ki jih vodi družba **ELES**:

slovensko-hrvaškega projekta Sincro.grid in slovensko-japonskega projekta Nedo.

Največ se bodo energetiki prihodnje leto ukvarjali s papirji. Dokončati morajo energetske in podnebne načrte in ga poslati v Bruselj. Dokument je prerasel osnovni namen, v razpravah se ne govori več samo o oblikovanju energetskega cilja do leta 2030, ampak posredno tudi o tem, kakšno Slovenijo želimo. Poleg tega bodo prihodnje leto med drugim sprejemali energetske koncepte in podnebno strategijo.

Med večjimi energetskega projekta leta 2020 bo postavitve daljnovoda Cirkovce–Pince, ki bo Slovenijo povezal z Madžarsko. Nadaljevali pa se bosta energetska prenova stavb in pospešena postavitve sončnih elektrarn, predvidoma tudi na večstanovanjskih stavbah.

Veliko diskusij pričakujemo tudi o sežigalnicah. Javno mnenje jim ni naklonjeno, v komunalnih podjetjih pa opozarjajo, da se lahko ponovijo krizne razmere pri odpadkih.

V EU bodo namenili veliko pozornosti izgradnji energetskega projekta skupnega pomena, slovenski del vključuje plinske povezave z vsemi sosedami in projekt Sincro.grid. Nova evropska komisija pa bo sprejemala ukrepe, s katerimi bo EU

dosegla podnebno nevtralnost do leta 2050. V prvih letih stavijo predvsem na energetske prenove stavb, zmanjšanje ogljičnega odtisa v prometu in razvoj hranilnikov energije.

TRGOVINA NA DROBNO: čedalje več Slovencev prek spleta

- 51 odstotkov uporabnikov pri nas nakupuje prek spleta, na ravni EU pa 60 odstotkov.

Naraščajoče politične negotovosti in spremenjene nakupovalne navade bodo zavrle tudi globalno rast prodaje na drobno, ki bo prihodnje leto dwoodstotna. Slaba so zlasti pričakovanja za klasične trgovce zaradi čedalje hujše konkurence spletnih, navaja Economist. Samo lani je zaprlo vrata več kot 12 tisoč klasičnih trgovcev v ZDA, prihodnje leto bi jih lahko še več.

Spletni nakupi so vse bolj priljubljeni tudi v Sloveniji, ki pri tem počasi »lovi« **Evropsko unijo**. Kot kažejo podatki **Eurostata** za leto 2018, na ravni EU prek spleta nakupuje 60 odstotkov ljudi, v Sloveniji pa 51 odstotkov. Slovenski kupec se vedno raje odloča tudi za tako imenovano večkanalno nakupovanje, kjer po različnih poteh poišče želene informacije o izdelku, spremlja mnenja drugih uporabnikov in

išče najbolj ugodne ponudbe prek spleta. Poseben izziv so mlajše generacije, poudarja izvršna direktorica **Trgovinske zbornice Slovenije Mija Lapornik**. »Te so ne samo cenovno občutljive, ampak tudi s pridom izkoriščajo prednosti tehnologije. Zato so zanje ključne hitre in ugodne rešitve, ki odgovarjajo na tista vprašanja, ki so jim pomembna, in to nista več samo izdelek in cena.« Porabniki so čedalje bolj naklonjeni tudi trgovcem, usmerjenim v odgovorno ravnanje, pri spletni prodaji pa pomen opazno pridobiva logistika. »Boljši ko je dostavni servis na zeleno lokacijo kupca, večje možnosti imajo spletni trgovci za uspeh. Prvi pogoj je seveda ponudba kakovostnih izdelkov.«

V leto 2020 trgovska panoga vstopa tudi z ne najbolj obetavnimi napovedmi rasti zasebne porabe. Ta bo letos, kot v svoji zadnji napovedi ocenjuje **Urad za makroekonomske analize in razvoj**, še 3,4-odstotna, »skrb zbujajoče pa so napovedi za leti 2020 in 2021, ki predvidevajo manjšo rast, in sicer 2,7-odstotno v letu 2020 in 2,2-odstotno v letu 2021,« poudarjajo na zbornici. To bo izziv tudi za trgovino, kjer bodo zato v ospredju vprašanja zagotavljanja učinkovite logistike, digitalizacije in ustreznosti kadra, ki zna svetovati kupcu in mu ponuditi prijazno nakupovalno izkušnjo. »Poslovni subjekti lahko zmanjšajo izpostavljenost posameznim tveganjem, če

bodo okrepili tako teritorialno kot tudi produktno diverzifikacijo. Poleg tega bomo na zbornici še naprej vztrajali pri vzpostavitvi primerljivega poslovnega okolja, kar pomeni, da bo treba v naši državi narediti veliko več kot doslej, tako pri stroškovnih kot tudi pri administrativnih razbremenitvah gospodarstva,« poudarjajo na zbornici.

V prvih devetih mesecih letos so prihodki v trgovini na drobno brez motornih vozil in goriv za 4,1 odstotka večji od lanskih, na ravni EU pa so višji za 2,9 odstotka.

IKT: računalništvo v oblaku bo tudi v prihodnje super posel

- 5-odstotna bo prihodnje leto rast IKT panoge pri nas

Kot napovedujejo pri analitski družbi **Gartner**, bo poraba sredstev za informacijske tehnologije na svetovni ravni letos znašala 3.700 milijard dolarjev, kar je 0,4 odstotka več kot v letu 2018. Nekoliko bolj optimistične so napovedi za prihodnje leto, ko bo poraba sredstev za IT globalno zrasla za 3,7 odstotka. Pri Gartnerju ocenjujejo, da bo za oblačne storitve v prihodnjih petih letih šlo kar 41,2 odstotka več. Svetovni trg

storitev v oblaku naj bi bil leta 2020 vreden že 266,4 milijarde dolarjev, kar je 16 odstotkov več kot letos.

Slovenska podjetja v zadnjih letih povečujejo naložbe v digitalizacijo, kar je pomembna priložnost za domačo IKT-panogo. »V podjetjih se zavedajo nujnosti digitalizacije poslovanja, zato več namenjajo odkupu digitalnih storitev in rešitev, zelo dobro pa na trg vplivajo tudi spodbude slovenske države,« ugotavlja **Igor Zorko** iz GZS. V Sloveniji se z informacijsko tehnologijo ukvarja 3.513 podjetij, ki so v letu 2018 z IKT-storitvami in rešitvami ustvarila 4,028 milijarde prihodkov in zaposlovala skupaj 18.900 ljudi. Zorko ocenjuje, da bodo prihodki panoge letos glede na lani zrasli za pet odstotkov, podobno tudi v letu 2020.

Med glavnimi trendi za prihajajoča leta Zorko poudarja nove poslovne modele, ki temeljijo na strojnem učenju, velikih količinah podatkov, umetni inteligenci, priložnost za rast panoge vidi tudi v uvedbi pete generacije brezžičnih omrežij. Med izzivi pa, med drugim, opozarja na pomanjkanje kadra doma. »Slovenija tudi ne slovi po najboljših pogojih za privabljanje tujih kadrov.« Se pa zadnja leta povečuje zanimanje tujih vlagateljev za nakup slovenskih IKT-podjetij, še opaža sogovornik.

Unesco je pred nedavnim potrdil, da bo njegov prvi globalni center za umetno inteligenco dobil sedež v Ljubljani. To je pomembna priložnost za razvoj panoge, pravi Zorko. Na tem področju se krepí tudi sodelovanje med klasično industrijo, raziskovalno sfero in IT-podjetji, tudi čedalje več malih podjetij začneja uporabljati rešitve in tehnologijo na področju umetne inteligence.

TURIZEM: hoteli in letalski prevozi le malenkost dražji

- 1,2 odstotka se bodo v letu 2020 v povprečju podražile letalske vozovnice

Turizem je za krize najbolj občutljiva dejavnost, a tega iz napovedi turističnih tokov za leto in prihodnje leto (še) ni razbrati. Nasprotno. Po napovedih Economista bo število mednarodnih turističnih prihodov v letu 2020 zraslo za štiri odstotke, na 1,3 milijarde, poraba pa za pet odstotkov, na 1.400 milijard dolarjev. Nekoliko bolj konservativni so pri European Travel Commission, kjer napovedujejo triodstotno rast mednarodnih prihodov v svetu in dwoodstotno v Evropi. Najbolj priljubljena turistična destinacija bo Francija, največji

zaslužkar s turističnimi potovanji pa Španija. »Japonska, ki bo prihodnje leto gostila olimpijske igre, si želi privabiti 40 milijonov obiskovalcev ali devet milijonov več kot v letu 2019. Čile in Argentina pa računata predvsem na goste, ki si bodo prišli ogledati sončni mrk,« so zapisali pri Economistu.

Letalsko industrijo in prevoznike bodo prihodnje leto pretresale stavke, spopadali se bodo tudi z naraščajočimi stroški varovanja okolja, zahtevami po varnosti na letališčih, pa tudi s konkurenco nizkocenovnih prevoznikov. Ta se bo pokazala tudi v cenah letalskih vozovnic. Po napovedih agencije Carlson Wagnolit Travel in združenja Global Business Carlson Association se bodo letalske vozovnice prihodnje leto podražile le za 1,2 odstotka, medtem ko jim Economist napoveduje 1,5-odstotno rast cen. Hoteli se bodo še naprej ubadali z vse močnejšo konkurenco spletnih tekmecev, kot so **Airbnb**, **Booking.com**, **Expedia** in drugi, zato bodo cene hotelov globalno zrasle za odstotek.

Slovenski turizem že nekaj let cveti, zdaj pa se je rast začela umirjati, »na nekaterih turističnih destinacijah bolj, na drugih manj,« ugotavljajo na **Turistično-gostinski zbornici Slovenije** (TGZS). Vpliva takšnih in drugačnih kriz domači turistični delavci še ne čutijo, umirjanje rasti pa pripisujejo predvsem delnemu usmerjanju turističnih tokov na območja, ki

so v zadnjih letih zaznala upad obiska, kot na primer južni del Sredozemlja.

Po ocenah TGZS bo rast turističnih prihodov letos šestodstotna, prenočitev bo več za dva odstotka, za prav toliko naj bi se v primerjavi z letom 2018 letos povišala vrednost izvoza potovanj. »Tudi v letu 2020 pričakujemo zmerno rast obiska,« pravi **Fedja Pobegajlo**, vršilec dolžnosti turistično-gostinske zbornice. Med glavnimi izzivi panoge sogovornik poudarja zagotavljanje ustrezno motiviranega in kakovostnega kadra, zlasti mladega, in konkurenčne letalske povezave, priložnosti pa vidi v trajnostnem razvoju turizma, višji ravni storitev in produktih z višjo dodano vrednostjo, kot so kongresni in športni turizem oziroma tako imenovani outdoor turizem.

FARMACIJA: v ospredje prihajajo biološka zdravila in personalizirana medicina

- 4,8 odstotka bo do leta 2022 zrasla prodaja generičnih zdravil, pravijo v Krki

Po napovedih **Združenih narodov** naj bi bilo leta 2050 na svetu že več kot 9,3 milijarde ljudi, od tega dobra petina starejših od 60 let. Z naraščanjem števila svetovnega

prebivalstva in njegovim staranjem se močno povečuje tudi povpraševanje po farmacevtskih izdelkih. Njihova prodaja naj bi prihodnje leto globalno zrasla za pet odstotkov, na 1.400 milijard dolarjev, ocenjujejo pri Economistu. Raslo bo tudi povpraševanje po generičnih zdravilih, njihove prodaja naj bi do leta 2022 zrasla za 4,8 odstotka, dodajajo v službi za stike z javnostmi v **Krki**. »Večajo se predvsem potrebe po zdravilih, povezanih z boleznimi sodobnega življenja – z boleznimi srca in ožilja, osrednjega živčevja, onkološkimi obolenji in sladkorno boleznijo, vse bolj pa se kaže tudi potreba po protibolečinskih zdravilih. Krka je s svojimi izdelki prisotna v vseh naštetih segmentih.«

Med državami, kjer se zadnja leta povečuje poraba za zdravstvo, je tudi Kitajska. O potencialu tega trga dovolj pove podatek, da danes globalna poraba za zdravstvo na prebivalca znaša 1.530 dolarjev, na Kitajskem pa bo prihodnje leto dosegla 550 dolarjev na prebivalca, navaja Economist. To je tudi izziv za Krko, ki je na Kitajskem prisotna s svojo družbo Ningbo Krka Menovo. »Številne države še nimajo razvitega trga generičnih zdravil, ena takih je, denimo, Kitajska, ki zaradi reforme zdravstvenega sistema odpira vrata inovativnim generičnim proizvajalcem. Trenutno intenzivno potekajo procesi registracije izdelkov, ki jih bomo na Kitajskem tudi

proizvajali,« napovedujejo v Novem mestu. Med izzivi omenjajo tudi varčevalne ukrepe držav pri izdatkih na zdravila in s tem povezane velike pritiske na zniževanje cen. V Krki se nanje odzivajo z inovativnimi generičnimi farmacevtskimi izdelki ter vertikalno integriranim poslovnim modelom, po katerem izdelek razvijejo in zagotovijo proizvodnjo tako zdravilne učinkovine kot končnega izdelka.

Eno najhitreje rastočih področij farmacije je razvoj bioloških in podobnih bioloških zdravil, vse bolj pa v ospredje prihaja tudi tako imenovana personalizirana medicina, kot se označuje nov pristop diagnosticiranja in prilagajanja terapij posameznim bolnikom na podlagi njihovega predvidenega odziva na zdravljenje. »Razvoj bioloških zdravil poteka v več smereh. Na eni strani je vrsta projektov visoko specifičnih zdravil za redke bolezni, kjer se raziskovalci soočajo z bolniku čedalje bolj prilagojenim zdravljenjem, na drugi strani pa potekajo projekti na področju podobnih bioloških zdravil. V EU je že na voljo več podobnih bioloških zdravil, ki pa se šele uveljavljajo. V Krki na tem področju proučujemo več projektov v različnih fazah in pri tem sodelujemo z zunanjimi partnerji.« Poslovno uspešnost farmacevtov bo v prihodnje čedalje bolj pogojevala tudi digitalizacija, še pravijo v Krki.

KMETIJSTVO: v znamenju afriške prašičje kuge

»Razsežnosti preventivnega zakola na Kitajskem niso znane, govori se o izgubi od tretjine do polovice vseh prašičev. Svinjina se je že in se še bo podražila,« napoveduje agrarni ekonomist Aleš Kuhar.

Velik vpliv na kmetijsko pridelavo in s tem tudi na svetovni trg hrane bodo prihodnje leto imeli vreme, carinska vojna med ZDA in Kitajsko ter afriška prašičja kuga, pri izvozu vina pa

tudi brexit. »Negotovost zaradi brexita je tako velika, da se trese ves angleški trg, manjši izvoz slovenskega vina k njim ne bi bil presenečenje,« pravi **Silvan Peršolja**, direktor Kleti Brda. Na podlagi dolgoletnih stikov s tujimi kupci upa na večji izvoz slovenskega vina na kitajski in ameriški trg, v Sloveniji pa omenja potrebo po različnih ukrepih in podporah za ljubiteljske vinogradnike in izvozno usmerjene kleti, ki že dolgo vlagajo v tuje trge.

Do krize z afriško prašičjo kugo, ki je smrtonosna za prašiče in proti njej ni cepiva, je pripeljala lanska širitev te bolezni iz Gruzije in Rusije zlasti na Kitajsko. Tam so prej vzredili polovico svetovne populacije prašičev, zaradi bolezni pa so odredili preventivni zakol. »Razsežnosti preventivnega zakola na Kitajskem niso znane, govori se o izgubi od tretjine do polovice vseh prašičev. To povzroča velike premike pri mednarodni trgovini s tem mesom. Evropa je že izrazito povečala izvoz, zlasti Španija, Nemčija in Danska. Svinjina se je že in se še bo podražila. Prašičereja porabi veliko soje in koruze za krmo, zato se bodo spremenile tudi cene teh kmetijskih surovin in trgovinski tokovi,« pravi **Aleš Kuhar**, agrarni ekonomisti z biotehniške fakultete v Ljubljani.

Zaradi premajhne ponudbe svinjskega mesa se bo povečalo povpraševanje po perutninskem mesu, ki se predvsem v Evropi

že uveljavlja kot nadomestek za svinjino. »Afriška prašičja kuga povzroča premike v svetovni proteinski trgovinski bilanci. Slovenija je velika uvoznica svinjskega mesa, rast cen že občutimo. Ko se drobnoprodajne cene mesa zvišajo, se izboljša ekonomika pridelave kmetijskih surovin tudi za kmete in celotno prehransko verigo, ki ponuja meso slovenskega izvora. Ob velikem uvozu preboj lokalnih, torej slovenskih ponudnikov ni enostaven, saj je vzpostavljanje in utrjevanje odnosov s kupci dolgotrajno ... Velika ovira je tudi naša politika, ki ne spodbuja navpičnega povezovanja med kmetijstvom in živilstvom,« še opozarja Aleš Kuhar.

Economist v letu 2020 medtem napoveduje triodstotno rast cen sladkorja, petodstotno rast cen žit in devetodstotno rast cen pijač.

Več iz teme:

[panoge >](#)

[napovedi >](#)

[Bonitetna agencija Fitch >](#)

[Fitch >](#)

[Moody's Corporation >](#)

[Mercedes-Benz >](#)

[BMW >](#)

[General Motors >](#)

[Google >](#)

Banka Slovenije svari vlado: Znakov za hitrejšo gospodarsko rast ob koncu leta je malo

STA 04. dec. 2019 6:00

DELI NA:

Banka Slovenije. - Foto: Bobo

Proračunski načrti vlade oziroma projekcije javnofinančnih gibanj so po mnenju Banke Slovenije izpostavljeni precejšnjim negativnim tveganjem. Ti med drugim izhajajo iz morebitnega hitrejšega ohlajanja gospodarske rasti, so opozorili v Banki Slovenije.

Upočasnitev gospodarske rasti v zadnjem letu je po navedbah Banke Slovenije v precejšnji meri posledica nižje rasti aktivnosti v zasebnih storitvah, prispevek **gradbeništva** je bil v tretjem četrtletju negativen. "Znakov za hitrejšo gospodarsko rast ob koncu leta je malo," so navedli v najnovejši publikaciji o makroekonomskih gibanjih.

Gospodarska rast v Sloveniji se je letos upočasnjevala, a ostala višja kot v evrskem območju. V tretjem četrtletju se je v primerjavi z drugim po desezoniranih in delovnim dnem prilagojenih podatkih sicer okrepila na 0,8 odstotka, medletno pa je bila spet nižja.

Rast blagovnega izvoza se je močno znižala in je po reviziji podatkov skladnejša z razmerami v mednarodnem okolju. Šibkejša gibanja v **gradbeništvu** v Banki Slovenije povezujejo predvsem z znižano rastjo državnih investicij po dokončanju projektov, povezanih z lanskimi volitvami.

Kot ugotavljajo v centralni banki, se zaupanje v gospodarstvo še naprej znižuje, čeprav nekateri kazalniki kažejo na stabilizacijo tujega povpraševanja in solidno rast prihodkov v posameznih storitvenih dejavnostih. Manj optimistični so predvsem potrošniki, novembra pa tudi podjetja v trgovini, čeprav se je kupna

moč gospodinjstev še naprej povečevala.

Kljub umirjanju rasti zaposlovanja razmere na trgu dela po oceni Banke Slovenije omogočajo nadaljnjo rast zasebne potrošnje. Medletna rast števila delovno aktivnih brez samozaposlenih kmetov je bila septembra v primerjavi z daljšim časovnim obdobjem še vedno visoka, a z 2,4 odstotka najnižja po aprilu 2016.

K upočasnitvi so glavnino prispevale predelovalne dejavnosti, za katere kazalnik pričakovanega zaposlovanja za letošnje zadnje četrletje že nakazuje zastoj v zaposlovanju. Skladno z umirjanjem rasti zaposlenosti in strukturo brezposelnosti, v kateri prevladujejo težje zaposljive osebe, se zniževanje števila registriranih brezposelnih še naprej upočasnjuje.

Medletna realna rast povprečne bruto plače je bila septembra s 3,1 odstotka nad povprečjem letošnjega leta, njena rast pa je bila še naprej višja v javnih storitvah. Kljub upočasnjevanju rasti zaposlenosti je ostala realna rast mase plač razmeroma visoka. Septembra je znašala 5,5 odstotka, v pokriznem obdobju pa se je povečala za dobro četrtno.

Enoletni presežek na tekočem računu plačilne bilance se je ohranil nad 5,5 odstotka bruto domačega proizvoda kljub znižanju presežka v blagovni menjavi. Letošnja upočasnitev rasti blagovnega uvoza je skladna s šibkejšo rastjo

investicij in uvoza blaga za potrebe industrije, v prvem polletju pa tudi s padcem zalog, piše Banka Slovenije.

Se je pa v tretjem četrtletju dodatno znižala medletna nominalna rast blagovnega izvoza, predvsem zaradi manjše prodaje strojev in transportnih naprav na trgih evrskega območja. Poleg tega se je upočasnila tudi rast izvoza storitev, pri čemer so zasebne storitve zaradi večje vpetosti v mednarodne trge bolj občutljive na nihanja v tujem povpraševanju kot pred dobrim desetletjem.

Cene življenjskih potrebščin so bile novembra medletno višje le še za 1,4 odstotka, s čemer se je inflacija v primerjavi z avgustovsko 2,4-odstotno občutno umirila. Znižanje je v večji meri posledica nižjih prispevkov rasti cen energentov. Te pod vplivom svetovnih cen nafte že tretji mesec zapored medletno padajo.

Inflacijo tako še naprej poganjajo cene storitev, ki na temeljih robustne domače potrošnje in močnejše rasti plač dosegajo najvišjo rast po letu 2009. Novembra so bile storitve medletno dražje za 3,3 odstotka, kar je k skupni inflaciji prispevalo 1,2 odstotne točke. Kljub naraščajočim stroškom dela na enoto proizvoda in dvoodstotni rasti cen industrijskih proizvodov pri proizvajalcih za prodajo na domačem trgu se je industrijsko blago brez energentov ob odsotnosti tujih inflacijskih pritiskov novembra medletno podražilo le še za 0,1 odstotka.

Presežek v javnih financah se je v letošnjih prvih desetih mesecih občutno

znižal. Znašal je 363 milijonov evrov, kar je medletno manj za 472 milijonov evrov. Znižanje je pretežno posledica učinka osnove zaradi lanskega priliva zadržanih sredstev iz proračuna EU za preteklo finančno perspektivo in visokega vplačila dividend NLB, še pojasnjuje Banka Slovenije.

Za koliko parcela odstopa od tiste na papirju

Evidence nepremičnin Do konca leta 2021

morata biti digitalizirana zemljiški in stavbni kataster – Izmere iz leta 1820

LJUBLJANA – »Država bo za celoten sistem davka na nepremičnine, vsaj kar zadeva parcele, uporabila sistem, ki v naravi ne velja povsem. V občini Bovec, denimo, parcele ne ustrezajo stanju v naravi za nekaj deset do nekaj sto metrov. Zaračunali so pozidano zemljišče, ki je v praksi občinska cesta, a občini, predvidevam da iz finančnih razlogov, ni do ureditve razmer,« na primer (ne)učinkovitosti urejanja prostora opozarja geograf dr. Blaž Komac.

POLONA MALOVRH

A opisani primer je očitno na tisti polovici slovenskega ozemlja, kjer bodo morali na Geodetski upravi RS (Gursa) v sklopu petletnega projekta eProstor do konca leta 2021 nastajajoče zbirke prostorskih oziroma zemljiških podatkov še izpopolniti. Do zdaj jim je uspelo položajno natančnost katastrskih načrtov popraviti za 60 odstotkov ozemlja. To je osnovni pogoj za zajem podatkov v novo evidenco stavbnih zemljišč, v katero so do zdaj zajeli polovico podatkov o dejanski rabi teh zemljišč. Poskepnirali so več kot devet milijonov arhivskih elaboratov, ki so v sklopu operata zemljiškega katastra oziroma dokumentiranega opisa zemljišč glede na izmero, kakovost, kulturo in lastništvo, nastajali dve sto let. S tem so rešili 23 milijonov arhivskih dokumentov.

Včeraj sta Tomaž Petek, generalni direktor Gursa, in generalna direktorica direktorata za prostor, graditev in stanovanja na okoljskem ministrstvu Barbara Radovan javnosti predstavila vmesne rezultate projekta eProstor, ki bo

predvidoma v letu dni omogočil elektronsko poslovanje na področju upravljanja nepremičnin in prostorskega načrtovanja oziroma večjo preglednost prostora, gradnje objektov in upravljanja nepremičnin. Slovenijo in Evropski sklad za regionalni razvoj bo to stalo 22,4 milijona evrov. Z digitalnim arhivom, lokacijsko izboljšanimi podatki in e-poslovanjem bo do podatkov o nepremičninah mogoče dostopati lažje. Cilj je omogočiti 24-urni dostop do digitaliziranih občinskih ali državnih prostorskih aktov. Ali kot pravi Tomaž Petek: »V načrtu je, da do konca leta 2021 prenašanja papirjev od enega do drugega organa ne bo več.«

Meter levo ali desno

O bovškem primeru Petek pravi: »Na nekaterih območjih se grafični deli zemljiškokatastrskih načrtov res ne ujemajo s sliko aeroposnetka. Lastniki se hudujejo, da njihova stavba leži na drugi parceli ali da hruška raste čez sosedovo mejo. Veljavne so seveda izvorne meritve.

Mogoče je, da so bile te narejene leta 1820 oziroma leta 1825, ko je zemljiški kataster šele nastajal, in to je edini podatek, ki ga ima Gurs. Zato mora geodet, če izmerjeni podatek ne ustreza dejanskemu stanju, območje znova izmeriti.« V vsakem primeru katastri evidentirajo so-

glasje lastnikov nepremičnin, opozarja Petek, medtem ko nesoglasja rešujejo le sodišča. »Za vrednotenje lahko uporabimo le evidence, ki jih imamo. Te so uradne in najboljše ta hip. Verjamem, da so marsikje problematične situacije: v takih primerih bi bilo idealno naročiti novo izmero za območje celotne Slovenije. Koordinatni kataster je trenutno izmerjen le na tretjini ozemlja; še vedno je velik del katastra iz časa Avstro-Ogrske, ko so državo premerili za obdavčenje in so se zadovoljili tudi z manjšo položajno natančnostjo. Meter levo ali desno ni bil problem. Če to danes prenesemo v računalnik, dobimo zelo neustrezne interpretacije.« Kljub temu se večina Slovencev zaradi stroška za geodeta za to ne odloči.

Neažurne občine

Nekaj tisoč kilometrov cest v občinski in državni lasti ni lastniško urejenih v zemljiški knjigi. V Jugoslaviji, pravi Petek, je bilo pomembno, da so ceste zgradili, vpisali pa je v zemljiški kataster niso, ker je bilo to povezano z odkupom. S cestami, ki so bile evidentirane, danes ni težav. V občinah pa so še gozdne in obvozne ceste ali ceste nižjih kategorij, ki v primeru odkupa pomenijo velik finančni zalogaj. Občine in država morajo po zakonu evidentirati vsaj dejansko stanje na delih parcel, ki so v naravi javne poti ali ceste. Približno trideset občin je to že storilo. »Ko bodo še vse druge, bomo dobili kataster, ki bo kazal dejansko rabo v naravi,« napoveduje Petek.

Velik del katastra je iz časa Avstro-Ogrske, pravi Tomaž Petek, generalni direktor Gursa.

Vse manj potrebn po delavcih

Trg dela Zaposlenost bo še rasla, brezposelnih bo manj –

Optimističnih je manj podjetij kot pred pol leta, več je zaskrbljenih

LJUBLJANA – Slovenska podjetja se spoprijemajo s pomanjkanjem delovne sile, vendar gospodarsko ohlajanje že vpliva na krčenje prostih delovnih mest. Delodajalci v predelovalnih dejavnostih, kjer primanjkuje največ delavcev, so novembra razpisali 13 odstotkov manj prostih delovnih mest kot novembra lani. Delodajalci v **gradbeništvu** pa 30 odstotkov manj.

NEJC GOLE

Konec novembra je bilo registriranih 72.395 brezposelnih, kar je 21 oseb manj kot oktobra in 3704 osebe oziroma 4,9 odstotka manj kot novembra lani, je včeraj objavil zavod za zaposlovanje.

Na zavodu se je novembra prijavilo 6034 brezposelnih, kar je 1,8 odstotka manj kot v istem mesecu lani. Zavod za zaposlovanje je novembra iz evidence odjavil 6055 oseb, od tega se jih je zaposlilo 3929, kar je 14,6 odstotka manj kot oktobra in 10,1 odstotka manj kot novembra lani.

Novembra se je brezposelnost v primerjavi z mesecem prej zmanjšala v območnih službah zavoda v Ljubljani, Kranju in Trbovljah, druge se je povečala, in sicer najbolj v Kranju (za 3,7 odstotka).

Krčenje prostih delovnih mest

Delodajalci so novembra zavodu sporočili 10.664 prostih delovnih mest, kar je 9,7 odstotka manj kot oktobra in 8,8 odstotka manj kot novembra lani. Delodajalci največ iščejo voznike težkih tovornjakov, delavce za preprosta dela, čistilce, varilce, delavce za preprosta dela pri visokih gradnjah ...

Največ prostih delovnih mest so objavili delodajalci iz predelovalnih dejavnosti (1873), zdravstva in socialnega varstva (1544) ter **gradbeništvu** (1411). Medtem ko se potrebe po novih zaposlenih v bolnišnicah, zdravstvenih domovih in domovih za starejše povečujejo, se v prej omenjenih gospodarskih panogah zmanjšujejo.

V predelovalnih dejavnostih, ki so na udaru zaradi padca naročil na najpomembnejših izvoznih trgih, negotovosti zaradi trgovinskih napetosti in brexita, je letos povprečno število prostih delovnih mest 2070, v prvih enajstih mesecih lani pa jih je bilo dobrih 400 več. Podobno je v **gradbeništvu**, kjer je letos povprečno 1878 prostih delovnih mest, v istem obdobju lani pa 2234. Podatki o obsegu izvedenih gradbenih del kažejo na

krčenje **gradbeništvu**, gradbinci pa so zaradi zmanjšanja predvidenega obsega del na državnih cestah zaskrbljeni tudi za prihodnje leto.

Prihodnje delo dvoidstotna rast zaposlenosti

Gospodarska rast sicer še vedno pozitivno vpliva na trg dela. Število delovno aktivnega prebivalstva narašča od leta 2014, pozitivni so tudi obeti za prihodnja leta, pravijo na zavodu za zaposlovanje.

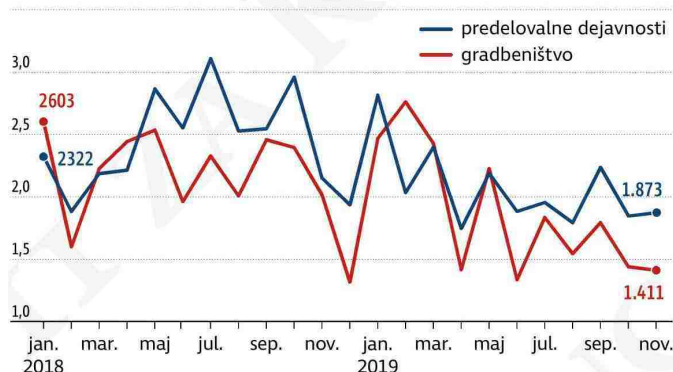
Njihova anketa kaže, da delodajalci za prvo polovico leta predvidevajo dvoidstotno rast zaposlenosti, kar je najmanj po prvem polletju 2017. Anketirani delodajalci pričakujejo, da bodo v pol leta potrebovali 31.600 delavcev, deloma zaradi nadomeščanja, deloma pa tudi zaradi povečevanja števila zaposlenih. Novih delovnih mest naj bi bilo 13.500, kar je slabih 4000 manj kot v sedanjem polletju.

Četrtnina podjetij meni, da se bo gospodarska aktivnost okrepila, medtem ko je bilo takšnih pred pol leta skoraj tretjina. Poslabšanje zdaj pričakuje 11 odstotkov podjetij, v spomladanski anketi zavoda pa je bilo takšnih pet odstotkov.

Delodajalci v **gradbeništvu** so novembra razpisali 30 odstotkov manj prostih delovnih mest kot v istem mesecu lani. FOTO VORANC VOGEL

Prosta delovna mesta

DELO Vir: Zavod za zaposlovanje RS

Pogodba o projektiranju in

Kaj: Strokovno izobraževanje

Kdaj: četrtek, 5.12.2019 od 9.00 do 15.00

Kje: Agencija POTI, Ljubljana, Stegne 7

Prireditelj: Agencija POTI d.o.o.

Vstopnina: 199,80 EUR + DDV

Rezervacija / nakup

Klikni za nakup oziroma prijavo

Pravilnik o podrobnejši vsebini dokumentacije in obrazcih, povezanih z **graditvijo objektov**

NOVOSTI v zvezi z odgovornostjo, obveznostmi in pravicami projektanta in vodje projekta v skladu z **gradbeno zakonodajo** ter obveznosti pri pripravi projektne dokumentacije za objekte

V skladu z dogovorom z **Inženirsko zbornico Slovenije (IZS)** bodo

pooblaščen in nadzorni inženirji za udeležbo na strokovnem seminarju pridobili 3 kreditne točke iz obveznih vsebin skladno s Splošnim aktom o stalnem poklicnem usposabljanju pooblaščenih inženirjev.

Na strokovnem seminarju bodo podrobno predstavljene obveznosti projektanta in vodje projekta ter pogoji za opravljanje dejavnosti – vpis v imenik Inženirske zbornice Slovenije (**IZS**) in Zbornice za arhitekturo prostor Slovenije (ZAPS) ter kaj velja v prehodnem obdobju.

Več o programu strokovnega seminarja boste našli s klikom na prvo zunanjo povezavo.

Zunanje povezave:

[Pogodba o projektiranju in Pravilnik o podrobnejši vsebini dokumentacije in obrazcih, povezanih z **graditvijo** objektov](#)

[Agencija POTI izobraževalna, svetovalna in založniška družba](#)

[Vpliv nove **GRADBENE ZAKONODAJE** na SKLEPANJE POGODB v zvezi z načrtovanjem, gradnjo, nadzorom in vzdrževanjem vseh vrst objektov](#)

Vir: Agencija POTI d.o.o., Napovednik.com

HIŠE IN ZEMLJIŠČA

Najbolj so se podražile hiše v Celju

Cene stanovanj so se v povprečju že skoraj povsem približale rekordnim iz leta 2008, vrednosti hiš pa še vedno niso dosegle tistih, ki so jih imele pred enajstimi leti. V prvi polovici leta so se hiše najbolj podražile v knežjem mestu.

V času krize so se hiše najbolj pocenile, zato tudi zdaj še niso na svoji najvišji ravni, na kateri so bile leta 2008. V prvi polovici letošnjega leta so bile cene hiš s pripadajočim zemljiščem najvišje v Ljubljani, kjer so se v povprečju gibale blizu 290.000 evrov. V okolici Ljubljane se je povprečna cena hiše približala 200.000 evrom. Tako kot v glavnem mestu tudi tu cene stagnirajo. Vrednost hiš v Mariboru in Celju še vedno kaže zmeren trend rasti.

Po večini so zazidljiva zemljišča cenejša. Cene zazidljivih zemljišč so z izjemo Ljubljane, okolice Ljubljane in Celja padle. »Za zdaj še ni mogoče reči, ali to že pomeni umirjanje cen zazidljivih zemljišč na ravni države ali je to le kratkotrajen nihaj navzdol. Tudi v prvi polovici letošnjega leta ostajajo cene zemljišč za gradnjo stavb daleč najvišje v Ljubljani, kjer je veliko povpraševanje po zazidljivih zemljiščih. V glavnem mestu smo namreč v zadnjih dveh letih pričali pravi ekspanziji na področju stanovanjske gradnje. V okolici Ljublja-

ne, kjer se praktično prodajajo le zemljišča za gradnjo družinskih hiš, so cene vsaj za polovico nižje kot v Ljubljani. Zelo podobna raven cen zemljišč za gradnjo stavb kot na območju okolice Ljubljane je v zadnjih letih tudi v Mari-

boru, kjer se povpraševanje po zemljiščih za gradnjo stanovanjskih stavb povečuje, saj se načrtuje gradnja vse več večstanovanjskih stavb,« so zapisali na Geodetski upravi RS. **x vt**

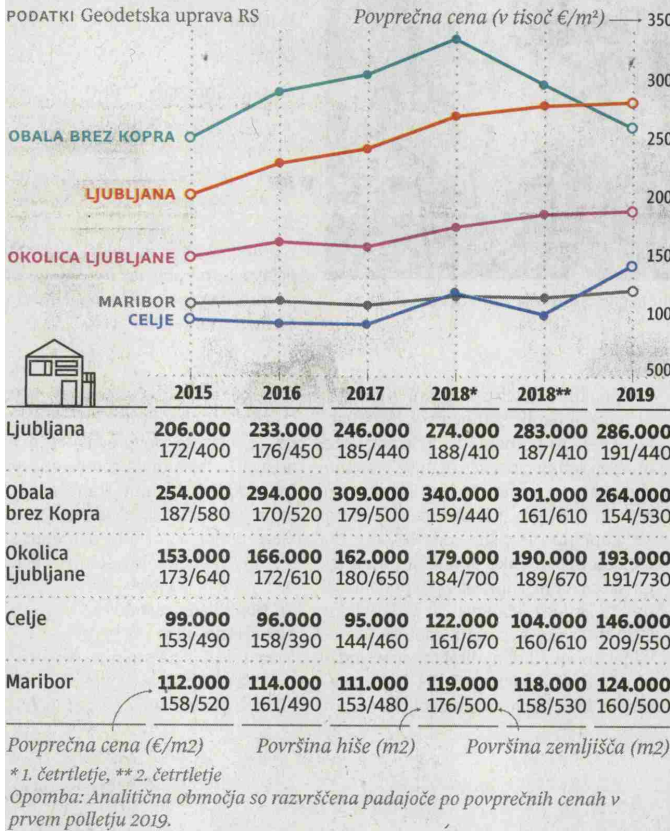
Po oceni Združenja bank Slovenije je zaradi omejitvenih ukrepov Banke Slovenije postalo kreditno nesposobnih več kot 300.000 ljudi, kar bo seveda vplivalo na zmanjšanje povpraševanja, tudi po nepremičninah.

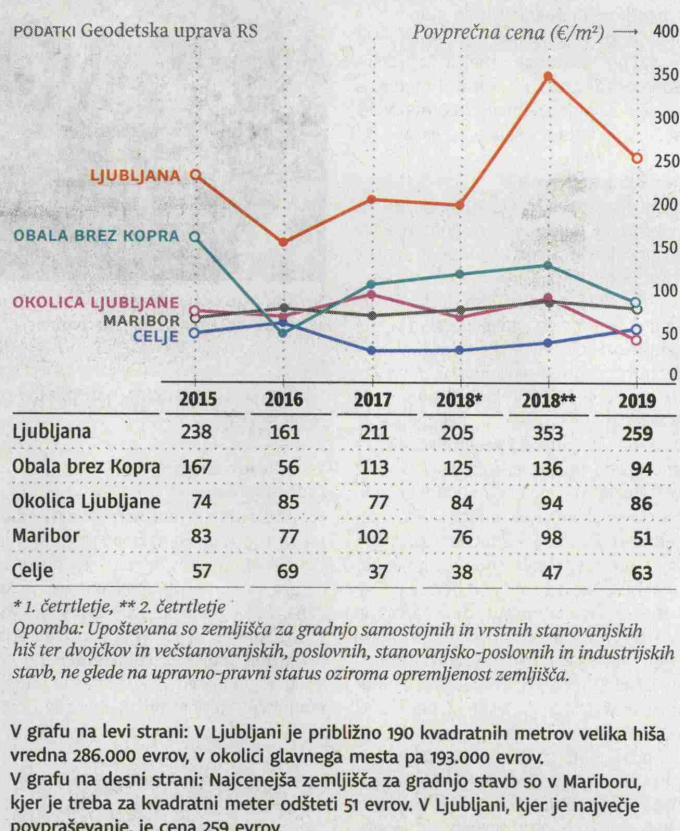
Cene zazidljivih zemljišč so z izjemo Ljubljane in okolice ter Celja padle.

Povprečne cene prodanih rabljenih hiš v €/m², po polletjih (2015–2019)

Povprečne cene prodanih zemljišč za gradnjo stavb v €/m², po polletjih (2015–2019)

Objave so namenjene interni uporabi v skladu z odločbami ZASP in se brez soglasja izdajatelja ne smejo prosto razmnoževati in distribuirati!

e

Včeraj so potekala pogajanja za gradnjo druge cevi predora Karavanke. Najboljša ponudba je še vedno ponudba turškega podjetja Cengiz Insaat, ki je svojo prvotno ceno znižalo iz 99,6 mio na 98,5 mio evrov ([vir](#)) in tako pred novimi "pritožbami" ostalih sodelujočih ostaja najboljši kandidat za **graditev** druge cevi predora Karavanke. Kakšni sta bili ostali dve ponudbi?

- [Nesreča tovornjaka na ljubljanski obvoznici / Opel Corsa s ceste zrinila tovornjak](#)
- [Ministrica Alenka Bratušek / na semaforju dovoljena uporaba silhuete z ženskim likom s krilom](#)
- [Vozi desno, prehitevaj levo / Darsovci, kdaj ste se nazadnje peljali po avtocesti?](#)

Ponudba konzorcija podjetij Kolektor CGP, Riko in turškega Yapi Merkezi je znašala 121 milijonov evrov, v pogajanjih pa naj bi jo znižali za 17 milijonov evrov. Ponudba konzorcija podjetij Implenja Avstrija, Implenja Švica in CGP Novo mesto je bila 121,5 milijona evrov in med pogajanjmi naj bi jo znižali za 6 milijonov evrov.

Da, prav ste prebrali. Gre za precej zanimive številke, ki so jih v okviru javnega

razpisa ponudila podjetja in so jih na pogajanjih krepko znižala.

Če gre pri podjetju Cengiz Insaat zgolj za milijon evrov znižanja, pa gre v ostalih dveh primerih za 17 in 6 milijonov. Kar pa ni več mačji kašelj in zgolj prikaže kako potekajo javni razpisi in kako preplačamo davkoplačevalci vse skupaj.

Mogoče bi tole moral biti alarm za tiste, ki pripravljajo javne razpise, predvsem pa za način ocenjevanja ponudb. Glede na to, da je Cengiz Insaat že na začetku ponudil najboljšo ponudbo, pa so se ostala podjetja pritožila na izbor, kasneje pa krepko znižala ceno, je vse skupaj izpadlo precej neresno. In če bi Dars izločil Cengiz Insaat, bi verjetno mi vsi skupaj plačali krepko več za izgradnjo druge cevi Karavank.

Upam, da je sedaj ta saga končana in da se bo končno pričela gradnja druge cevi. Da o vseh zapletih, ki jih bomo spremljali okoli 2. tira niti ne izgubljam besed. Gre za velike vsote denarja in interesi so precej veliki.

Vpisano: 4.12.2019 17:49:31

Spremembe Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju in spremembe Zakona o urejanju trga dela

Rubrika: **Novičke** **Natisni**

Tweet

Spremembe, ki jih prinašata obe noveli so bile sprejete v Državnem zboru 29. novembra 2019.

Sprejete spremembe zvišujejo pokojnine za bodoče upokojence, z višjo pokojnino in dodatnimi odmernimi odstotki se stimulira tiste, ki se bodo odločili podaljšati svojo zaposlitev, zvišuje pa se tudi nadomestilo za brezposelnost in krepi ukrepe za hitrejšo aktivacijo brezposelnih oseb.

Novela Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju sledi dvema ključnima ciljam. Prvi je zagotovitev dostojnih pokojnin oziroma primernejšega dohodka za varno starost, in sicer z dvigom odmernih odstotkov ter posledično izboljšanjem socialnega položaja upravičencev iz sistema pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Pri tem smo posebno pozornost posvetili zvišanju socialne varnosti najranljivejših skupin v okviru pokojninskega sistema, med katere spadajo prejemniki najnižje starostne, invalidske in družinske pokojnine ter tudi nadomestil iz invalidskega zavarovanja. V šestih letih, kolikor bi trajalo prehodno obdobje, se bo za moške zagotovil dvig odmernega odstotka za 40 let pokojninske dobe iz 57,25 % na 63,5 %. Ta odstotek bi bil tako enak za oba spola, pri čemer bi ženske letošnji odmerni odstotek v višini 63,5 % obdržale tudi v prihodnje. V kolikor te spremembe ne bi naredili, bi se v naslednjih letih ženskam odmerni odstotek znižal na 60,25 %. Dviguje se tudi odmerni odstotek za najnižjo pokojnino, za dopoljenih 15 let zavarovalne dobe, ki se bo dvignil na 29,5 %, dviguje pa se tudi dodatni odmerni odstotek v višini 1,36 % za vsakega otroka. Po novem se bo tako lahko posameznik na račun vzgoje otrok nekoliko prej upokoji v skladu z veljavnim zakonom ali pa se odločil, da oddela polnih 40 let in je še dodatno nagradjen z dodatnim odmernim odstotkom, ki pomeni dolgoročno izboljšanje posameznikovega socialnega položaja. Glede na statistiko bomo s tem pomagali predvsem starejšim ženskam, ki so najbolj ogrožene, kar zadeva tveganje revščine. Dvigujejo se tudi odmerni odstotki pri preostalih pokojninah, tako pri družinskih kot pri vdovskih, pa tudi pri invalidskih pokojninah in invalidskih nadomestilih.

Drugi cilj, ki ga zasledujemo s pokojninsko zakonodajo, je podaljševanje delovne aktivnosti, ki ga želimo doseči s spodbudami za ostajanje v zavarovanju ter z zagotavljanjem sočasnega prejetja višjega dela pokojnine in opravljanja dela upokojencev. S t.i. dvojnimi statusom bo posameznik, ki se bo odločil podaljšati svojo delovno aktivnost, v prvih treh letih od izpolnitve pogojev za upokojitev, po novem prejemal 40 % pokojnine in ne več le 20 %. Na ta način ministrstvo ocenjuje, da bo več posameznikov ostalo v zaposlitvi, tako za polni kot za krajši delovni čas. Navedenega bonusa bodo tako v sorazmernem delu deležni tudi tisti, ki bodo nadaljevali z delom vsaj v okviru polovičnega delovnega časa.

Med ključnimi spremembami, ki jih prinaša novela Zakona o urejanju trga dela, je zvišanje minimalnega zneska denarnega nadomestila iz 350 evrov bruto na približno 530 evrov bruto, s čimer se izboljšuje socialni status brezposelnih oseb. Zvišuje pa se tudi minimalna zavarovalna doba za priznanje pravice do denarnega nadomestila. Zavarovanec bo po novem moral pridobiti 10 mesecev zavarovalne dobe v zadnjih 24 mesecih, da se mu bo priznalo denarno nadomestilo. Podatki ministrstva namreč izkazujejo, da se v tistih dejavnosti, ki imajo izrazito sezonsko komponento (gostinstvo, turizem, **gradbeništvo**) pojavljajo primeri zaposlovanja za čas 9 mesecev, sledijo trije meseci na zavodu in ponovna zaposlitev, veliko krat pri istem delodajalcu.

Spreminjata se tudi potrebna starost in zavarovalna doba pri določitvi trajanja denarnega nadomestila za starejše brezposelne osebe, ki pridobijo pravico do 19 oziroma do 25 mesecev prejetja denarnega nadomestila za brezposelnost. Z namenom učinkovitejšega vključevanja oseb nazaj na trg dela in v ukrepe aktivne politike zaposlovanja, je za državljane tretjih držav predlagan ukrep znanja slovenskega jezika na ravni (A1) za ohranitev vodenja v evidenci brezposelnih oseb oziroma za ponovni vpis. Intenzivnost in trajanje tečajev slovenskega jezika, bosta prilagojena brezposelnim osebam.

Postopno (dvostopenjsko) sankcioniranje ostane v primeru, ko brezposelna oseba ni aktivni iskalec zaposlitve. Za primer prve kršitve obveznosti pa se znižuje denarno nadomestilo, in sicer tudi pod znesek minimalnega denarnega nadomestila, vendar le za določeno obdobje 2 mesecev. Glede finančne sankcije za osebo, ki se ne prijavi pravočasno v evidenco iskalcev zaposlitve, se le-ta ukinja, saj je praksa pokazala, da ne dosega cilja.

Potrjene so bile tudi spremembe pri omejitvah začasnega ali občasnega dela upokojencev. Upokojencu se omogoča opravljanje dela tudi do 90 ur na mesec, vendar največ tri mesece v koledarskem letu ob tem, da letno število ur opravljenega začasnega ali občasnega dela ostaja nespremenjeno, torej 720 ur. In nenazadnje, v sklopu usklajenih

---

predlogov sprememb se zagotavlja večja možnost vključevanja v ukrepe APZ tistim brezposelnim osebam, ki so bile pred prejemanjem materinskega, očetovskega ali starševskega nadomestila prijavljene v evidenci brezposelnih oseb.

Vir: [MDDSZ](#)

Za koliko vaša parcela odstopa od tiste na papirju?

Do konca 2021 mora Slovenija digitalizirati zemljiški in stavbni kataster, saj so najstarejše izmere še iz leta 1820.

Objavljeno
04. december 2019 15.30

Posodobljeno
04. december 2019 16.02

Odpri galerijo

Marsikatero zemljišče bo treba izmeriti na novo, da bodo katastri ustrezali stanju v naravi. FOTO: Blaž Samec/Delo

[Polona Malovrh](#)

Ljubljana – »Država bo celoten sistem **davka na nepremičnine**, vsaj kar zadeva parcele, naslonila na sistem, ki v naravi ne velja povsem. V občini Bovec, denimo, parcele ne ustrezajo stanju v naravi za nekaj deset do nekaj sto metrov. Zaračunali so pozidano zemljišče, ki je v praksi občinska cesta, a občini, predvidevam da iz finančnih razlogov, ni do ureditve razmer,« na primer (ne)učinkovitost urejanja prostora opozarja geograf dr. Blaž Komac.

A opisani primer je očitno na tisti polovici slovenskega ozemlja, kjer bodo morali na Geodetski upravi RS (Gurs) v sklopu petletnega projekta eProstor do konca leta 2021 nastajajoče zbirke prostorskih oziroma zemljiških podatkov še izpolniti. Doslej jim je uspelo položajno natančnost katastrskih načrtov popraviti v 60 odstotkih. To je pogoj za zajem podatkov v

novo **evidenco stavbnih zemljišč**, v katero so doslej zajeli polovico podatkov o dejanski rabi teh zemljišč. Poskenirali so več kot devet milijonov arhivskih elaboratov, ki so v sklopu operata zemljiškega katastra oziroma dokumentiranega opisa zemljišč glede na izmero, kakovost, kulturo in lastništvo, nastajali dvesto let. S tem so rešili 23 milijonov arhivskih dokumentov.

Tomaž Petek, generalni direktor Geodetske uprave Republike Slovenije FOTO: Blaž Samec/Delo

Včeraj sta generalni direktor Gursa **Tomaž Petek** in generalna direktorica direktorata za prostor, **graditev** in stanovanja na okoljskem ministrstvu **Barbara Radovan** javnosti predstavila vmesne rezultate projekta eProstor, ki bo predvidoma v letu dni omogočil elektronsko poslovanje na področju upravljanja nepremičnin in prostorskega načrtovanja oziroma večjo preglednost prostora, gradnje objektov in upravljanja nepremičnin. Slovenijo in Evropski sklad za regionalni razvoj bo to stalo 22,4 milijona evrov. Z digitalnim arhivom, lokacijsko izboljšanimi podatki in e-poslovanjem bo do podatkov o nepremičninah mogoče dostopati lažje. Cilj je omogočiti 24-urni dostop do digitaliziranih občinskih ali državnih prostorskih aktov. Ali kot pravi Tomaž Petek: »V načrtu je, da do konca 2021 prenašanje papirjev od enega do drugega organa odpade.«

Do konca 2021 mora Slovenija prenoviti nepremičninske evidence. Popravljeni so katastri za 60 odstotkov ozemlja. V nove evidence zajeta polovica podatkov o stavbnih zemljiščih.

Meter levo ali desno

O bovškem primeru Petek pravi: »Na nekaterih območjih se grafični deli

zemljiškokatastrskih načrtov res ne ujemajo s sliko aeroposnetka. Lastniki se hudejejo, da njihova stavba leži na drugi parceli ali da hruška raste čez sosedovo mejo. Veljavne so seveda izvorne meritve. Mogoče je, da so bile te narejene leta 1820 oziroma 1825, ko je zemljiški kataster šele nastajal in je to edini podatek, ki ga ima Gurs. Zato mora geodet, če izmerjeni podatek ne ustreza dejanskemu stanju, območje znova izmeriti.« V vsakem primeru katastri evidentirajo soglasje lastnikov nepremičnin, opozarja Petek, medtem ko nesoglasja rešujejo le sodišča. »Za vrednotenje lahko uporabimo le evidence, ki jih imamo. Te so uradne in najboljše ta hip. Verjamem, da so marsikje problematične situacije: v takih primerih bi bilo idealno naročiti novo izmero za območje celotne Slovenije. Koordinatni kataster je trenutno izmerjen le na tretjini ozemlja; še vedno je velik del katastra iz časa Avstro-Ogrske, ko so državo premerili za obdavčenje in so se zadovoljili tudi z manjšo položajno natančnostjo. Meter levo ali desno ni bil problem. Če to danes prenesemo v računalnik, nastajajo zelo neustrezne interpretacije.« Kljub temu se večina Slovencev zaradi stroška za geodeta ne odloči.

Neažurne občine

Nekaj tisoč kilometrov cest v občinski in državni lasti ni lastniško urejenih v zemljiški knjigi. V Jugoslaviji, pravi Petek, je bilo pomembno, da se je cesta zgradila, vpisali pa je v zemljiški kataster niso, ker je bilo to povezano z odkupom. S cestami, ki so bile evidentirane, danes ni težav. V občinah pa so še gozdne in obvozne ceste ali ceste nižjih kategorij, ki v primeru odkupa pomenijo velik finančni zalogaj. Občine in država morajo po zakonu evidentirati vsaj dejansko stanje na delih parcel, ki so v naravi javne poti ali ceste. Kakšnih trideset občin je to že storilo. »Ko bodo še vse druge, bomo dobili kataster, ki bo kazal dejansko rabo v naravi,« napoveduje Petek.

RAZSTAVE

Do 1. 3. 2020. Cankarjev dom

Ideja

Razstava IDEJA, znanost in tehnologija antične Grčije je prva potujoča razstava Znanstvenega centra in tehnološkega muzeja NOESIS iz Soluna, namenjena laični javnosti ter izpostavlja pomembna vidika antične grške kulture. Vpogled ponuja celosten pristop k boljšemu razumevanju dosežkov te civilizacije in zapolni manjkajoče koščke mozaika njenih podob. Ideja zajema področja znanosti (matematiko, fiziko, astronomijo, medicino) in tehnologije (inženirstvo, ladjedelništvo, arhitekturo, telekomunikacijo, hidravliko, avtomate, merilne naprave). Njen namen je osvetliti realno zgodovinsko ozadje mitov in onkraj časovnih okvirov ter poudariti pomen tehnologije in znanosti v antični grški kulturi. Kjer je le mogoče, razstava temelji na izvirem dokumentiranem gradivu, od primarnih in sekundarnih zgodovinskih virov do arheoloških odkritij.

Do 5. januarja 2020

Oblikovalski presežki

Društvo oblikovalcev Slovenije tokrat že dvanajsto leto podeljuje priznanja »Oblikovalski presežki«, priznanja za dela, ki so jih prispevali slovenski oblikovalci v letošnjem letu. Od Društva oblikovalcev Slovenije imenovana strokovna žirija med prispelimi deli izbere delo avtorja ali skupine avtorjev, ki predstavlja ustvarjalni oblikovalski presežek in tako prispevek k razvoju in dvigu vizualne kulture okolja na različnih področjih oblikovanja, za katerega in v katerem izdelek deluje. To je eden izmed

korakov, da bo oblikovalska stroka dobila mesto, ki ga mora imeti, če naj sooblikuje gospodarstvo, ki je zmožno konkurence na globalnem trgu. Področja vrednotenja segajo od grafičnega, industrijskega in unikatnega oblikovanja, oblikovanja vizualnih komunikacij in oblikovanja notranje in zunanje opreme, prostorsko oblikovanje, scenskih postavitvev in multimedjskih celostnih rešitev.

Od 8.1.-23.2.2020

Ana Kučan: L'Espace Infini

Prof. dr. Ana Kučan je krajinska arhitektka, profesorica na Oddelku za krajinsko arhitekturo Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani in vodja Studia AKKA, ki ga je leta 2017 ustanovila z Luko Javornikom.

Razstavljalna je doma in v tujini ter za svoje delo prejela več nagrad, med njimi piranesi (1998 in 2002), Plečnikovo nagrado (2003 in 2016), Plečnikovo medaljo (2017) in platinasti svinčnik (2018). Leta 2006 je bila izbrana med finaliste za evropsko nagrado Rosa Barba v Barceloni. Je članica DKAS in dejavna v mreži evropskih šol za krajinsko arhitekturo. Je publicistka in urednica, bila je članica prvega uredniškega odbora akademske revije Journal of Landscape Architecture, napisala je knjigo Krajina kot nacionalni simbol, je vodilna avtorica projekta Vsi odtenki zelene/All Shades of Green, razstavljenega v Slovenskem paviljonu na 12. arhitekturnem bienalu v Benetkah. Predava na več univerzah po Evropi, svoje delo pa je predstavila tudi na AIA v New Yorku (2014), na kongresu IFLA v St. Peterburgu (2015) in na Dnevih Orisa 2016 v Zagrebu. Od leta 2015 piše tudi kolumne za Dnevnik.

Izmed prijavljenih del je v letošnjem letu žirija »Oblikovalskega presežka« Društva oblikovalcev Slovenije v sestavi Mateja Škofič, Nina Hercog, Julijan Krapež, Jurij Dobrila in Peter Jamšek izbrala in podeljuje: 2 priznanji »Oblikovalski presežek«: Edi Berk, Dan Lenard; 4 priznanja »Oblikovalski dosežek«: Irena Cubanc, Teja Jalovec, Martina Obid, Mateja Panter, Oloop; 1 priznanje za življenjsko delo: Alan Hranitelj. Poleg omenjenih priznanj letos prvič uvajajo priznanje »Daljnogled«, za katero so se potegovali mladi oblikovalci do 30. leta starosti. Priznanje zanje je zastavljeno nekoliko drugače: priznanje za predstavljen projekt namreč predstavlja mesto za postavitev svojih del na razstavnem prostoru v Cankarjevem domu v naslednjem letu. Prejemniki priznanj Daljnogled so: Nika Curk – scenografija, Silina Pintar – MiCreate, Teja Jalovec – analogno digitalna knjiga, Julija Karaž, Neža Medved – polimer.

Projekti eProstor po načrtih, elektronsko poslovanje po letu 2021

04.12.2019 13:20

Ljubljana, 04. decembra (STA) - Program projektov eProstor, katerega namen je vzpostaviti elektronsko poslovanje na področju upravljanja z nepremičninami in prostorskega načrtovanja, teče četrto leto in je že prinesel rezultate. Predvideno je, da bo elektronsko poslovanje, npr. pridobivanje gradbenih dovoljenj ali vpogled v prostorske akte, omogočeno po letu 2021.

Kot je danes v Ljubljani na novinarski konferenci v okviru tretje konference o programu, na kateri predstavljajo vmesne rezultate, povedal generalni direktor Geodetske uprave RS (Gurs) Tomaž Petek, so doslej uspešno prešli na nov državni koordinatni sistem, kar je bil predvsem velik logistični izziv. Pripravili so tudi informacijsko rešitev, ki bo omogočila elektronsko poslovanje v zemljiškem katastru in katastru stavb, in sicer bodo v oblaku povezali vse nepremičninske evidence.

"Želimo doseči, da bodo postopki evidentiranja tekli hitreje. To je možno z uporabo informacijske tehnologije, torej da bodo elaborati oddajani elektronsko in da bo geodetska uprava elektronsko tudi pripravljala odločitve in izdajala odločbe ter spreminjala evidence nepremičnin," je dejal Petek.

Gurs je tudi končal optično branje arhiva. "Zaključili smo s skeniranjem več kot devet milijonov dokumentov. Arhivski elaborati, ki so nastajali zadnjih 200 let pri vodenju operata zemljiškega katastra, so danes v rastrski obliki dostopni na naših strežnikih tako uporabnikom v geodetski upravi kot zasebnemu sektorju, ki izvaja geodetske storitve na terenu," je povedal Petek.

Uprava tudi izboljšuje položajno natančnost zemljiškega katastra. Doslej so popravili grafiko načrtov za 60 odstotkov ozemlja Slovenije, do konca prihodnjega leta naj bi postopke končali za celotno državo.

To bo informacijska podlaga za novo evidenco, **evidenco stavbnih zemljišč**, ki bo vsebovala podatke o dejanski rabi teh zemljišč, ki jih bodo zagotovile občine. Kot je povedala Barbara Radovan z ministrstva za okolje in prostor, želijo za vzpostavitev te evidence v naslednji finančni perspektivi zagotoviti evropska sredstva.

Program eProstor predvideva tudi informatiziranje postopka pridobivanja gradbenih dovoljenj oz. vseh postopkov po **gradbenem zakonu** ter tudi celotnih postopkov priprave tako državnih kot občinskih prostorskih aktov.

"Vsi, ki so vključeni v te procese, bodo morali po letu 2021 poslovati elektronsko," je

napovedala.

Za program eProstor je namenjenih 22,4 milijona evrov, od tega 17,9 milijona evrov evropskih sredstev. Zajema pet projektov: vzpostavitev prostorskega informacijskega sistema, vzpostavitev skupne infrastrukture za prostorske informacije, informacijsko prenovno nepremičninskih evidenc, izboljšavo podatkov in podporo vodenju programa.

Po zaključku programa, torej po letu 2021, je predvidena vzpostavitev nove evidence, katastra nepremičnin, ki bo združil podatke zemljiškega katastra in katastra stavb ter tudi postopke za urejanje teh podatkov. Zakonska podlaga za novi kataster je v medresorskem usklajevanju, je povedal Petek.

4.12.2019 13:20

Projekti eProstor po načrtih, elektronsko poslovanje po letu 2021

Ljubljana, 04. decembra (STA) - Program projektov eProstor, katerega namen je vzpostaviti elektronsko poslovanje na področju upravljanja z nepremičninami in prostorskega načrtovanja, teče četrto leto in je že prinesel rezultate. Predvideno je, da bo elektronsko poslovanje, npr. pridobivanje gradbenih dovoljenj ali vpogled v prostorske akte, omogočeno po letu 2021.

Kot je danes v Ljubljani na novinarski konferenci v okviru tretje konference o programu, na kateri predstavljajo vmesne rezultate, povedal generalni direktor Geodetske uprave RS (Gurs) Tomaž Petek, so doslej uspešno prešli na nov državni koordinatni sistem, kar je bil predvsem velik logistični izziv. Pripravili so tudi informacijsko rešitev, ki bo omogočila elektronsko poslovanje v zemljiškem katastru in katastru stavb, in sicer bodo v oblaku povezali vse nepremičninske evidence.

"Želimo doseči, da bodo postopki evidentiranja tekli hitreje. To je možno z uporabo informacijske tehnologije, torej da bodo elaborati oddajani elektronsko in da bo geodetska uprava elektronsko tudi pripravljala odločitve in izdajala odločbe ter spreminjala evidence nepremičnin," je dejal Petek.

Gurs je tudi končal optično branje arhiva. "Zaključili smo s skeniranjem več kot devet milijonov dokumentov. Arhivski elaborati, ki so nastajali zadnjih 200 let pri vodenju operata zemljiškega katastra, so danes v rastrski obliki dostopni na naših strežnikih tako uporabnikom v geodetski upravi kot zasebnemu sektorju, ki izvaja geodetske storitve na terenu," je povedal Petek.

Uprava tudi izboljšuje položajno natančnost zemljiškega katastra. Doslej so popravili grafiko načrtov za 60 odstotkov ozemlja Slovenije, do konca prihodnjega leta naj bi postopke končali za celotno državo.

To bo informacijska podlaga za novo evidenco, **evidenco stavbnih zemljišč**, ki bo vsebovala podatke o dejanski rabi teh zemljišč, ki jih bodo zagotovile občine. Kot je povedala Barbara Radovan z ministrstva za okolje in prostor, želijo za vzpostavitev te evidence v naslednji finančni perspektivi zagotoviti evropska sredstva.

Program eProstor predvideva tudi informatiziranje postopka pridobivanja gradbenih dovoljenj oz. vseh postopkov po **gradbenem zakonu** ter tudi celotnih postopkov priprave tako državnih kot občinskih prostorskih aktov.

"Vsi, ki so vključeni v te procese, bodo morali po letu 2021 poslovati elektronsko," je napovedala.

Za program eProstor je namenjenih 22,4 milijona evrov, od tega 17,9 milijona evrov evropskih sredstev. Zajema pet projektov: vzpostavitev prostorskega informacijskega sistema, vzpostavitev skupne infrastrukture za prostorske informacije, informacijsko prenovno nepremičninskih evidenc, izboljšavo podatkov in podporo vodenju programa.

Po zaključku programa, torej po letu 2021, je predvidena vzpostavitev nove evidence, katastra nepremičnin, ki bo združil podatke zemljiškega katastra in katastra stavb ter tudi postopke za urejanje teh podatkov. Zakonska podlaga za novi kataster je v medresorskem usklajevanju, je povedal Petek.